BESTUUR EN DIENSTVERLENING				
nummer	**fractie**	**pagina**	**vraag**	**Antwoord**
1.1	VL	10	Waarom is het doel voor dienstverlening voor tijdige opvolging binnen 2 dagen niet op 99% gesteld? Is er een technische beperking om 99% of hoger te halen?	Er zijn veel factoren die het opvolgen van de terugbelverzoeken binnen 2 werkdagen kunnen beïnvloeden. Daardoor is het onmogelijk om een percentage van 99% of 100% te halen.
1.2	VVD	algemeen	Er staan 24 onderzoeken gemeld in de begroting. Zijn er nog financiële consequenties voorzien naar aanleiding van deze onderzoeken?	Er staan in de begroting 19 onderzoeken en 5 pilots. De onderzoeken en pilots zijn erg verschillend van aard, sommige gericht op een organisatiewijziging, lokatieonderzoeken of op realisatie van een ombuiging. De onderzoeken en pilots kunnen zowel een positief als negatief effect hebben op onze begroting. Waar de financiële consequenties inzichtelijk zijn hebben we ze opgenomen. Het merendeel van de onderzoeken vraagt nog besluitvorming.
1.3	VVD	2	In het voorwoord staat dat de afvalstoffenheffing dat vastrecht 45 euro wordt verlaagd en variabel verhoogd. Wat is de uitwerking hiervan in het variabel deel. Wat kost een lediging?	Voor het aanbieden van de restafvalcontainer (kliko) wordt € 10,00 per lediging in rekening gebracht. Zie blz 47. van de begroting 2026.
1.4	VVD	4	Uit de beeldvormende vergadering over het SLT komt naar voren dat de leden van het team werkzaam zijn. Waar bestaan dan de kosten van -200 / -100 / - 100 uit?	Het klopt dat de Pilot al van start is gegaan. Het gaat hier om een transformatie budget. Om indicaties op trede 4 te voorkomen, moeten we een sterk ondersteuningsaanbod op trede 2 en goede begeleiding en coaching op trede 3 bieden. Het transformatiebudget wordt ingezet om de treden 2 en 3 te versterken. We versterken trede 2 door collectieve, vraaggerichte ondersteuning te ontwikkelen die aansluit bij de behoeften van inwoners op treden 3 en 4. Daarnaast benaderen we op trede 3 casuïstiek vanuit een gezinsgerichte aanpak, waarbij we de onderliggende oorzaken aanpakken in plaats van alleen symptomen te bestrijden.
1.5	VVD	12	Inzet boa's: wat is het budget voor het onderzoek?	Dit onderzoek wordt ambtelijk uitgevoerd, binnen bestaande werktijd en heeft geen financiele consequenties.
1.6	VVD	12	De tabel onderaan de bladzijde geeft stijgende en dalende cijfers, kunt u de getallen verklaren waarom deze stijgen / dalen?	Toenemende lasten voor o.a. salarissen, bijdrage aan de VRMWB, brandweer, politie en overige beschermende maatregelen. De dalende baten hebben te maken met de onttrekking uit de voorziening groot onderhoud. Deze onttrekking is het ene jaar hoger dan het andere jaar. Dit is conform het vastgestelde DMJOP.
1.7	GB	3	Advies: Als advies wordt gegeven "het positieve resultaat van deze begroting en de meerjarenraming te gebruiken om de reserves van de gemeente te versterken". Een goed advies, waarvan wij ons afvragen hoe de raad dit ter harte kan nemen en hierop kan blijven acteren. Vraag: Is het mogelijk om bij ieder raadsvoorstel wat invloed heeft op het (huidige) positieve resultaat van de begroting 2026 en de meerjarenraming de raad bij het kopje financieel te informeren over wat het effect is op de begroting 2026 en de meerjarenraming?	In de raadsvoorstellen wordt bij het kopje financieel aangegeven wat de effecten zijn. Deze kunnen zijn: - incidenteel of structureel - investering met een kapitaallast of een last op de exploitatie - aanvullende dekkingsbronnen zoals subsidies Het effect op het saldo wordt niet in het raadsvoorstel opgenomen omdat dit een momentopname is. In de financiële producten wordt in beeld gebracht wat de effecten zijn van de tot dan toe genomen raadsbesluiten. We gaan onderzoeken vanaf 2026 hoe we dit inzichtelijk kunnen maken.
1.8	GB	6	Decentralisatie-uitkering: De decentralisatie-uitkering van € 100.000,- wordt in 2026 ingezet door te investeren in vrij toegankelijke voorzieningen. Vraag: Kan er toegelicht worden wat voor soort voorzieningen dit zijn en waar deze zijn?	Wij willen deze middelen inzetten ten behoeve van een sterke en inclusieve gemeenschap, door te investeren in vrij toegankelijke voorzieningen voor alle inwoners. Dit betreffen diensten of activiteiten die voor al onze inwoners beschikbaar zijn. Denk daarbij aan het (nog meer) faciliteren van uitnodigende ontmoetingsplekken en het versterken van het aanbod op het gebied van cultuur, welzijn en educatie. Dit kan plaatsvinden in alle kernen, accommodaties of andere plaatsen waar inwoners kunnen komen.

1.9	GB	8	Tabel 1.1 Bestuur en organisatie In de begroting 2025 stond in de tabel 1.1 bij “Aantal vergaderingen kindergemeenteraad” vermeld dat er in 2022 5 vergaderingen waren en in 2023 7, met 6 verwacht in 2024, zie afbeelding 1: Afbeelding 1, begroting 2025 In de begroting 2026 staat in dezelfde tabel 1.1 bij “Aantal vergaderingen kindergemeenteraad” vermeld dat er in 2023 opeens maar 5 vergaderingen waren en in 2024 een meer dan verwacht, zie afbeelding 2: Afbeelding 2, begroting 2026 Het lijkt erop dat er de tabel opnieuw is geplaatst waarbij er wel de jaren maar niet de aantallen zijn aangepast. Hetzelfde geldt voor de regel “Inwonerspanel en bijeenkomsten”, die is ook niet aangepast. Onderstaande tabel (afbeelding 3) stond in de begroting 2024, met dezelfde getallen: Afbeelding 3, begroting 2024 Vragen: •Hoe kan ervoor gezorgd worden dat dit probleem bij deze tabel (en andere tabellen in deze begroting) in de toekomst voorkomen wordt en de raad de juiste aantallen kan terugzien? •In hoeverre kan de raad terugzien of we “een weerbare en integrale ambtelijke en bestuurlijke organisatie” zijn?	* We zullen bij het opstellen van de tabellen bij de begroting de cijfers matchen met het laatst door u vastgestelde P&C product: de jaarrekening. Hierin wordt gerapporteerd wat er daadwerkelijk gedaan is in een jaar en daar kan een afwijking in zitten met de begroting. Deze afwijking is daar dan ook toegelicht. * De algemene doelstelling is om een weerbare en integrale ambtelijke en bestuurlijke organisatie te zijn. Met de inzet die wij op de verschillende taakvelden plegen en de resultaten die wij daarbij boeken kan gezien worden als graadmeter voor deze doelstelling. Tevens spelen de indicatoren bestuurlijke toekomst die u heeft vastgesteld hierin een rol.
			Afbeelding 1:	
		2025	**Binnen onze reguliere taken:** **Wat willen we bereiken?** / **Realisatie** / **Begroting** **1.1 Bestuur en organisatie** / **2022** / **2023** / **2024** / **2025** **We faciliteren verschillende vormen van inwonerparticipatie** Inwonerspaneel en bijeenkomsten: 2 / 2 / 3 à 4 / 3 à 4 **Het uitvoeren van verkiezingen** Een onweerlegbare verkiezingsuitslag: Ja / Ja / Ja / Ja **We stimuleren jongeren om zich maatschappelijk actief in te zetten** Aantal vergaderingen kindergemeenteraad: 5 / 7 / 6 / 6	
			Afbeelding 2:	
		2026	**Binnen onze reguliere taken:** **Wat willen we bereiken?** / **Realisatie** / **Begroting** **1.1 Bestuur en organisatie** / **2023** / **2024** / **2025** / **2026** **We faciliteren verschillende vormen van inwonerparticipatie** Inwonerspanel en bijeenkomsten: 2 / 2 / 3 à 4 / 3 à 4 **Het uitvoeren van verkiezingen** Een onweerlegbare verkiezingsuitslag: Ja / Ja / Ja / Ja **We stimuleren jongeren om zich maatschappelijk actief in te zetten** Aantal vergaderingen kindergemeenteraad: 5 / 7 / 6 / 6	
			Afbeelding 3:	
		2024	**Binnen onze reguliere taken:** Realisatie 2021 / 2022 / Begroting 2023 / 2024 / Streef-waarde We faciliteren verschillende vormen van inwonerparticipatie. - *Aantal metingen inwonerpanel*: 2 / 2 / 3 à 4 / 3 à 4 / 3 à 4 Het uitvoeren van verkiezingen. - *Een onweerlegbare verkiezingsuitslag*: Ja / Ja / Ja / Ja / Ja We stimuleren jongeren om zich maatschappelijk actief in te zetten. - *Aantal vergaderingen kindergemeenteraad*: 1 / 5 / 6 / 6 / 6	

1.10	GB	10	Tabel 1.2 dienstverlening: De informatie in de tabel 1.2 dienstverlening wijkt af van de informatie uit de begrotingen 2024 en 2025. Waar de raad eerder informatie ontving over binnen 3 werkdagen terecht kunnen bij de afdeling burgerzaken, de juiste verwerking van levensgebeurtenissen en de waardering van het telefonisch klantencontact krijgen we nu informatie over het aantal telefonische vragen wat wordt beantwoord, het aantal terugbelverzoeken en de tijdige opvolging van de terugbelverzoeken. In de begroting 2025 staat vermeld: Onze speerpunten: *We zetten in op het versterken van onze dienstverlening en weten hoe inwoners onze dienstverlening ervaren. In 2025 blijven we inzetten op de verdere implementatie van de kanalenstrategie door het verbeteren van onze voorkeurskanalen.* Vragen: •Wat is nu de waardering voor 2025 van het telefonisch klantencontact? •En kan dit in een tabel worden weergegeven waarbij wij de afgelopen jaren kunnen zien, inclusief de streefwaarde van een 8,0 zoals deze in de begroting 2024 nog werd aangegeven?	* Middels een raadsinformatiebrief informeren we u over de resultaten van het onderzoek in 2025 naar de telefonische waardering. * Het resultaat kunnen we verwerken in een tabel zoals in de begroting 2024.
1.11	GB	10	Terugbelverzoeken: In de nieuwe tabel staat aangegeven dat er in 2024 voor 80% een tijdige opvolging was van de terugbelverzoeken. Bedoeling is dan dat er binnen 2 werkdagen wordt teruggebeld. Uit vele klachten van zowel inwoners, ondernemers als verenigingenhoren wij juist terug dat er heel vaak niet wordt teruggebeld, ook niet na herhaaldelijk verzoek. Vragen: •Wordt er bij het onderzoek naar klanttevredenheid ook gekeken naar de tevredenheid over het terugbellen? •En gaat dit dan over het terugbellen of ook over het antwoord? •Wordt er bijgehouden wanneer de vraag vanuit het terugbelverzoek is afgehandeld? •Terugbelverzoeken die bij de gemeente worden ingediend, vinden altijd plaats met het algemene telefoonnummer van gemeente Loon op Zand. Vaak weet je niet wie je terugbelt, dat is vooral lastig als je niet meteen op kunt nemen. Je weet dan ook niet naar wie je moet vragen als je weer terugbelt. Zijn hier andere mogelijkheden voor?	* Voor het inwonerstevredenheidsonderzoek sluiten we aan op waarstaatjegemeente.nl van de VNG. Dit is een standaard vragenlijst waarin de tevredenheid over terugbellen niet wordt meegenomen. Het is wel mogelijk om dit als maatwerk toe te voegen aan het onderzoek. * Dit gaat specifiek over terugbellen. * Via maandelijkse rapportages hebben we inzicht in het aantal telefoontjes, de terugbelverzoeken en op welke termijn deze worden opgevolgd. Daarbij hanteren we de servicenorm van 2 werkdagen. Het is van belang dat de collega van de vakafdeling in het systeem bijhoudt of het terugbelverzoek is opgevolgd. * Het is mogelijk om het persoonlijke doorkiesnummer mee te sturen bij een uitgaande oproep. Of dit wordt ingesteld, wordt per individu beoordeeld.
1.12	GB	11	1.3 Openbare orde en veiligheid De teksten en prioriteiten die in deze begroting 2026 vermeld worden zijn dezelfde als voor de begroting 2025. De prioriteiten lopen van 2023-2026. Vragen: •Wanneer worden de prioriteiten voor de periode erna vastgesteld? •Hoe wordt de raad hierover geïnformeerd/bij betrokken? •Wat is de stand van zaken van deze prioriteiten?	Het proces voor het vaststellen van prioriteiten begint halverwege 2026. We sturen erop om voor eind 2026 de prioriteiten voor de periode erna (2027-2030) door de gemeenteraad te laten vaststellen in het Integraal veiligheidsbeleid. Vanwege de nieuwe gemeenteraad wordt deze goed meegenomen in de werkwijze en nieuwe prioriteiten, middels onder andere een beeldvormende avond en een raadsinformatieavond. Begin 2027 gaan we dan van start met de uitvoering hiervan. Momenteel zijn we nog bezig met de uitvoering van de huidige prioriteiten,en nog niet bezig met (eventuele) nieuwe prioriteiten. De uitvoering van de huidige prioriteiten lopen op schema

1.13	GB	13	Dienstverlening Er wordt een burgerpeiling gedaan voor een onderzoek naar waardering van onze dienstverlening. Vragen: •Bereiken we met dit onderzoek alle inwoners? •Een groot percentage van onze inwoners is minder digitaal vaardig, o.a. door Laagegeletterheid of het niet beschikken over apparatuur zoals een computer of tablet. Hoe kunnen zij toch deelnemen aan het onderzoek?	* Indien gewenst kunnen we alle inwoners aanschrijven om mee te doen aan het inwonerstevredenheidsonderzoek. Om representatieve resultaten te verkrijgen is dit niet nodig. De VNG hanteert een richtlijn van minimaal 500 afgeronde en ingezonden vragenlijsten. Met een gemiddelde responsratio van 25 – 40% wil dit binnen onze gemeente zeggen dat er ten minste 3000 vragenlijsten moeten worden uitgezet. Dit aantal wordt uitgesplitst per kern, zodat alle drie de kernen gelijkwaardig vertegenwoordig zijn. * Inwoners ontvangen per post een uitnodigingsbrief om mee te doen aan de vragenlijst. Deze bevat een QR code die inwoners kunnen scannen om de vragenlijst online in te vullen. Bij de uitnodigingsbrief wordt ook de papieren vragenlijst en retourenvelop toegevoegd, zodat inwoners die minder digitaal vaardig zijn toch kunnen deelnemen aan het inwonerstevredenheidsonderzoek.
1.14	GB	11	Toename complexiteit in casuïstiek Bij de toename complexiteit in casuïstiek staat vermeld dat er een tijdelijke uitbreiding is van formatie. Deze tijdelijke inzet is verwerkt in Venster 0. Vragen: · Waarom staat hier niet bij vermeld over welk bedrag dit gaat en waar dit terug te vinden is (welke blz)? Nu moeten we als raad gaan zoeken. · Bij onze vragen vorig jaar hebben we reeds gevraagd om bedragen van de speerpunten in de begroting te vermelden, waarbij we als antwoord hebben ontvangen dat dit bij het opstellen van de begroting meegenomen zou worden. Ook bij verdere speerpunten is dit niet gedaan. Waarom is dit niet gedaan? · Wat is het bedrag waar dit over gaat en voor hoe lang is deze tijdelijke inzet nodig?	* Het gaat om een bedrag van 148K per jaar, voor de duur van drie jaar. Dit gaat over tijdelijke inzet van een medewerker Frontoffice en een medewerker backoffice. De exacte verdeling kan nog varieren, voorlopig gaan we uit van 1 FTE Medewerker Frontoffice en 1 FTE Medewerker Backoffice. Zie ook beantwoording 0.7 * Een aantal speerpunten zijn invulling van lopend vastgesteld beleid, zoals het Actieprogramma Economische en toeristisch recreatieve visie. De middelen die daarvoor nodig zijn zijn al onderdeel van de exploitatie. Deze bedragen zijn niet opgenomen omdat er geen sprake is van middelen die nodig zijn voor nieuw beleid maar het wel een speerpunt is vanuit beleidsoogpunt.
1.15	CDA	9 enz	“afhankelijk van gemaakte keuzes bij vaststelling van het beleid zijn financiële consequenties verbonden aan de uitvoering van het beleid”	Zie antwoord vraag 1.2
			Dit soort verwijzingen zien we vaak in deze begroting.	
			• Hoeveel verwijzingen zijn er totaal?	
			• Van welke verwijzingen is reeds bekend wat het bedrag gaat worden welke niet in deze begroting opgenomen zijn?	
			• Op welke manier zijn deze onzekerheden verwerkt in de begroting?	
1.16	CDA	9	Dient er rekening te worden gehouden met de (twee)jaarlijkse kosten……voeren.”	In de begroting houden we rekening met de jaarlijkse kosten voor het uitvoeren van het inwonerstevredenheidsonderzoek.
			• Is in de begroting gerekend met jaarlijkse kosten of met twee jaarlijkse kosten?	
1.17	CDA	10	Telefonische bereikbaarheid;	
			In vorige begroting werd er gesproken over een waardering nu over een percentage.	
			• Waarom dit verschil?	*Middels maandelijkse rapportages hebben we voldoende middelen en informatie om de telefonische bereikbaarheid in beeld te hebben en te houden. Hierdoor kunnen we sturen op de eerder vastgestelde bereikbaarheidsnormen. Het (jaarlijkse) onderzoek naar waardering telefonisch klantcontact willen we borgen in het inwonerstevredenheidsonderzoek.
			• Hoe moet er nu een vergelijk gemaakt worden met eerdere begrotingen?	*De cijfers en percentages zijn niet direct vergelijkbaar, maar bieden samen inzicht in de algehele prestaties van de gemeente op het gebied van telefonische dienstverlening. Bij het inwonerstevredenheidsonderzoek in 2026 kunnen we de waardering naar het telefonisch klantcontact opnemen in de vragenlijst.
1.18	CDA	10	In 2026 start men met een onderzoek:	* De extra kosten voor communicatie en doelgerichte benaderingen zijn opgenomen in de uitvoeringskosten.
			• Zijn in de projectkosten ook de extra kosten voor communicatie en doelgerichte benaderingen opgenomen?	* De totale, verwachte kosten voor het uitvoeren van het onderzoek bedragen ongeveer 43K, bestaande uit project- en uitvoeringskosten.
			• Wat zijn de verwachte kosten?	*De streefwaarde van een 7,5 in 2025 gaat over de waardering van ons telefonisch klantcontact. Het inwonerstevredenheidsonderzoek richt zich op meerdere aspecten van onze dienstverlening, waarbij telefonie één onderdeel kan zijn.

			• We zien geen streefwaardes voor het onderzoek. In 2025 stond deze nog op een 7,5. Waarom zijn er geen streefwaardes opgenomen?	
1.19	CDA	10	Zelfevaluatie BRP en Reisdocumenten:	De gemeente voert jaarlijks een onderzoek uit naar de inrichting, werking en beveiliging van de basisregistratie. Dit wettelijk voorgeschreven onderzoek omvat de zelfevaluatie BRP en bestaat uit vragenlijsten, bestandscontrole en inhoudelijke controle van persoonslijsten op basis van brondocumenten.
			U moet voldoen aan de landelijke norm;	De wettelijke norm waaraan de gemeente moet voldoen voor de vragenlijsten is 745 van de 800 punten voor de BRP en 767 van de 792 punten voor de reisdocumenten.
			• wat is de landelijke norm	De wettelijke norm voor de inhoudelijke controle is 99,5% en voor de bestandscontrole 96%.
			• Heeft onze gemeente de afgelopen 3 jaar aan de landelijke norm voldaan en waar blijkt dat uit?	De afgelopen drie jaar heeft de gemeente Loon op Zand de landelijke norm gehaald. Dit wordt bevestigd door de rapportages die door het college van burgemeester en wethouders zijn ondertekend en aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zijn overlegd.
1.20	CDA	12	Inzet BOA's:	zie het antwoord op 1.2
			Het huidige budget is onvoldoende:	
			Dit is een van de verwijzingen waarin wij in onze eerste vraag over spreken	
GEMEENSCHAPPEN				
nummer	**fractie**	**pagina**	**vraag**	**Antwoord**
2.1	VL	18	Wat is het bedrag dat Uno animo nu zelf moet bijdragen? Is dit bedrag met Uno Animo afgestemd of dit ook haalbaar is voor hen?	zie beantwoording 2.6.
2.2	VL	18	Gaat de decentralisatieuitkering van €100.000,- volledig naar inzet voor bibliotheekvoorzieningen? Dit verwachten wij gezien pagina 9 van de presentatie in de beeldvormende ronde. Is de voorwaarde zoals benoemd in de begroting voldaan?	Deze gelden zijn toegekend aan de gemeente voor versterking van de bibliotheek. In 2026 wordt een plan opgesteld door de bibliotheek voor de inzet van deze middelen. De inhoud dus het gedegen plan is leidend, eventuele extra middelen volgen.
2.3	VL	18	Wordt een deel van de bibliotheekgelden ook ingezet voor een voorziening in de Moer?	De besteding is nog niet besloten, wel is er over gesproken. Er zijn geen plannen voor een voorziening in De Moer.
2.4	VL	19	Is het de verwachting dat het percentage van 50% van aanmelden bij Platform Loonopzandvoorelkaar wordt gerealiseerd. Zo nee, hoe reëel is de verwachting dat dit in 2026 wel lukt. Kunt u dit onderbouwen met actuele cijfers?	Ja. Dit jaar startten we met www.loonopzandvoorelkaar.nl/activiteiten waar op dit moment 32 sociale activiteten op staan. Team Loonopzandvoorelkaar is daar actief voor aan het werven bij organisaties en acties vanuit communicatiecampagne staan ingepland. Het platform is een van de zaken die ingezet worden om vrijwilligers(organisaties) te ondersteunen. Er is, bij elkaar opgeteld, contact met meer organisaties dan het genoemde percentage bijvoorbeeld tijdens bezoeken, bij het geven van adviezen en (thema)bijeenkomsten.
2.5	VL	23	Wat wordt er bedoeld met een verdere financiele uitwerking bij de Spreidingswet? Wij hadden begrepen dat dit kostenneutraal zou zijn voor de gemeenten.	In de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet) is de financiering geregeld in artikel 9. De Minister verstrekt aan gemeenten een specifieke uitkering ter bekostiging van de kosten die voortvloeien uit de uitvoering van de wet. In de uitgangspunten nemen we nog aanvullend op dat realisatie en exploitatie van een opvanglocatie voor asielzoekers in de basis budgetneutraal is voor de gemeente.
2.6	VVD	16	Hoe zit de financiering van het voetbalveld van Uno Animo in elkaar? Wat is de onzekerheid in de financiering zodat er naar een ander type veld gekeken moet worden?	Volgens de sportnota van de gemeente worden kosten vergoed voor aanleg/onderhoud van natuurgrasvelden. De mogelijkheden om een extra natuurgrasveld aan te leggen zijn onderzocht en niet haalbaar gebleken. Het aanleggen van kunstgras ter vervanging van een bestaand natuurgrasveld is daarom nu de meest logische optie. Het budget dat de gemeente hiervoor kan inleggen, betreft een samenvoeging van onderstaande restantkredieten. Hierdoor is er per saldo geen sprake van een verhoging van een budget, maar het omzetten van bestaande budgetten. - Krediet voor de aanleg van natuurgras inclusief inrichting bij Uno Animo: In de begroting 2024 heeft de Raad een totaalbudget van €125.000 toegekend. Gedurende het jaar hebben er geen bestedingen plaatsgevonden. - Vervanging hekwerken en terreinen 2024: Dit is een bestaand krediet t.b.v. het plaatsen van hekwerken om sportvelden welke in gebruik zijn door verschillende verenigingen, maar eigendom zijn van de gemeente. Naar verwachting zal de realisatie van dit project lager uitvallen dan verwacht. Het resterende budget willen wij inzetten voor het krediet 'Uno Animo Kunstgrasveld 2026'. Wij schatten dit te verwachten restant in ad €196.000. Het bestuur van Uno Animo is bekend met het maximale bedrag dat vanuit de gemeente beschikbaar is om te investeren in een nieuw veld (321k) en heeft toegezegd zelf ook fors te willen en kunnen investeren. Op basis van offertes van eerder dit jaar wordt verwacht dat een totale investering van 550-600k nodig is voor de aanleg van het nieuwe kunstgrasveld. Momenteel wordt de financiering nader uitgewerkt. Hierover wordt u in Q1 2026 nader geïnformeerd.

2.7	VVD	18	Is de decentralisatiegelden bibliotheken een structurele of incidentele bate? Mag dit worden besteed aan sterke gemeenschappen of dient aan voorzieningen van de bibliotheek te worden besteed?	In de algemene uitkering ontvangen wij decentralisatie-uitkering genaamd 'Openbare Bibliotheken'. De keuze voor besteding is aan de gemeente zelf, dit mag dan ook besteed worden aan sterke gemeenschappen. Er is nog geen zekerheid dat deze gelden voortgezet worden na 2026.
2.8	VVD	20	Wat wordt de opdracht van de kwartiermaker en voor hoe lang? En is dit een vaste kracht, of een inhuur/ZZP'er?	De projectleider / kwartiermaker is verantwoordelijk voor de succesvolle oplevering van het Dorpshuis Loon op Zand en de opstart van de organisatie. Hij/zij zorgt ervoor dat het gebouw optimaal wordt voorbereid op gebruik, dat de organisatiestructuur operationeel is, en dat alle betrokken partijen (eindgebruikers, gemeente, stichting, vrijwilligers) tijdig en goed worden betrokken. Voor de EXACTE opdracht is een "Taak- en functieomschrijving van de kwartiermaker." In goed onderling overleg tussen partijen opgesteld. Status: het is een tijdelijke opdracht die door een ZZP-er zal worden uitgevoerd, of door een medewerker van Contour de Twern, aan wie we gevraagd hebben om naar deze opdracht te kijken.
2.9	VVD	20	De exploitatie van het nieuwe dorpshuis wordt geschat op 49.000 euro. Waar is dit op gebaseerd? Welke aannames liggen hieronder? Temeer omdat er nog een onderzoek moet plaatsvinden (zie planning)	Bij het raadsvoorstel van 16 mei 2024 heeft uw raad ingestemd met een structureel bedrag van €303.500 voor exploitatie beheer en onderhoud van het nieuwe Dorpshuis. In de begroting 2026-2029 worden nu twee bedragen structureel vanaf 2027 aangevraagd. Het gaat hier om €29.000 voor de Huis-van-de-Wijk-functie en € 20.000 voor de exploitatie van sport voor onderwijs. De Huis-van-de-Wijk-functie is gericht op de inwoners van Loon op Zand. Medewerkers van gemeente, zorginstellingen en maatschappelijke instellingen zorgen gezamenlijk voor een sluitend netwerk dicht bij de bewoners. In het Dorpshuis zal de Huis van de Wijk Functie gestalte krijgen i.s.m. Stichting Dorpshuis Loon op Zand. Verschillende activiteiten en spreekuren maken deel uit van deze aanpak. Hierbij is aangehaakt op de STARTNOTITIE 'Naar een Wijkgericht Maatschappelijk Accommodatiebeleid voor Loon op Zand' Loon op Zand Februari 2024) Het bedrag van €20.000 is het bedrag dat de exploitant van het nieuwe Dorpshuis ontvangt voor de faciliteren van bewegingsonderwijs. Deze bedragen waren nog niet opgenomen in het raadsvoorstel van 16 mei 2024. Om die reden zijn deze aanvullende bedragen in de begroting 2026-2029 opgenomen.
2.10	VVD	20	In het nieuwe dorpshuis wordt in 2027 exploitatie voorzien. Wat zijn de opstartkosten van het nieuwe dorpshuis?	De bedragen weten we nog niet excact, maar het betreft in elk geval de volgende kosten -Aanschaf eerste inventaris, incl. meubilair en apparatuur -Kwartiermaker in 2026 -Opening in 2027, voorbereiding -Contractvorming met Contour de Twern of andere onderaannemer voor het beheer -Juridische kosten (statuten, onderliggende contracten) -Contractvorming met alle leveranciers -Vergunningen
2.11	VVD	20	Wat is de rechtsvorm van de exploitant van het dorpshuis? Welke afspraken liggen onder het (structurele) begrotingstekort van het nieuwe dorpshuis?	Conform het raadsbesluit van 2024 wordt de exploitatie van het toekomstige Dorpshuis quasi inbesteed en wordt Stichting Dorpshuis Loon op Zand gecontracteerd als exploitant. Gemeente Loon op Zand neemt zitting in de Raad van Toezicht en heeft daar een meerderheidsstem.
2.12	VVD	21	Borging suicidepreventie: goed om te willen beperken, maar wat is het actuele suicide cijfer en wat gaat de 12.000 euro helpen om te reduceren naar welke doelstelling?	Voorop staat de doelstelling om het aantal suïcides en suïcidepogingen in onze gemeente zo ver mogelijk terug te dringen. Onderzoek van de GGD laat zien dat er vorig jaar 312 zelfdodingen hebben plaatsgevonden in Noord-Brabant, waarvan 53 in de regio Hart van Brabant. Het actuele suïcidecijfer voor onze gemeente is niet bekend. Momenteel wordt er met de HvB-gemeenten gezamenlijk gewerkt aan richtlijnen en adviezen voor een goede borging van suïcidepreventie in onze regio. Deze zijn o.a. gericht op het vroegtijdig en dichtbij signaleren van mentale problematiek en mogelijke suïcidegedachten - bijvoorbeeld via laagdrempelige steunpunten - en het trainen van zogeheten 'gatekeepers'.

2.13	VVD	28	Punt 2.4 maatwerk en 2.5 participatie toelichten. Wat zit hier in? En hoe zijn deze bedragen opgebouwd?	Thema 2.4 heeft voornamelijk betrekking op voorzieningen in het kader van de jeugdwet en de wet maatschappelijke ondersteuning. De lasten in thema 2.4 voor boekjaar 2026 zijn in hoofdlijnen als volgt te verdelen: -Jeugdzorg Regionaal - €7,5 mln -WMO HBH - €3,6 mln -WMO Zorg - €2,2 mln -WMO Voorzieningen (Vervoer-, woon-, rolstoelen etc.) - €1,4 mln -Personeelskosten - €2,7 mln Thema 2.5 heeft voornamelijk betrekking op de participatiewet, minimabeleid en het inburgeren van nieuwkomers. De lasten in thema 2.5 voor boekjaar 2026 zijn in hoofdlijnen als volgt te verdelen: -Baanbrekers – Uitkeringen Participatiewet - €4,8 mln -Baanbrekers – WSW & Beschut Werk - €3,1 mln* -Baanbrekers – Bijzondere Bijstand - €0,5 mln -Baanbrekers – Gemeentelijke Bijdrage - €3,2 mln -Minimabeleid / Vrijwilligers . Schuldhulpverlening - €0,5 mln -Inburgering Nieuwkomers - €0,3 mln -Personeelskosten - €0,8 mln * Voor WSW & Beschut Werk ontvangen de gemeente als onderdeel van het gemeentefonds de integratie-uitkering Participatie. Deze baten worden zijn in de begroting onderdeel van de algemene uitkeringen in venster 0. De hoogte hiervan is gelijk aan de lasten. De baten in thema 2.5 voor boekjaar 2026 zijn afkomstig uit specifieke uitkeringen en zijn in hoofdlijnen als volgt te verdelen: -Baanbrekers – Uitkeringen Participatiewet - €4,8 mln -Inburgering Nieuwkomers - €0,3 mln
2.14	GB	15	2.1 Onderwijs Bij “Wat gaan we daarvoor doen?” worden dezelfde punten aangehaald waar we op in gaan zetten als in de vorige begroting. De tabel eronder geeft niet voor alle punten een toelichting. Vraag: Wat is de stand van zaken van de andere punten?	• **We zorgen voor toekomstbestendige, duurzame huisvesting voor het voortgezet onderwijs in onze gemeente**; Op dit moment onderzoeken we de mogelijkheden van alternatieve locaties voor de nieuwbouw van het Van Haestrechtcollege. Over de uitkomsten van dit onderzoek wordt de gemeenteraad in Q4 2025 nader geinformeerd. • **We investeren in specifiek aanbod voor volwassenen om zich te scholen in de basisvaardigheden, zowel op het gebied van lezen, rekenen, schrijven als digitaal vaardig zijn.** Doormiddel van het regioplan ‘Samen begrijpen we elkaar steeds beter’ 2026–2028 dat richt zich op het versterken van basisvaardigheden bij inwoners, investeren wij in basisvaardigheden voor volwassenen. Meedoen begint met het stellen van een hulpvraag, door zowel inwoners als professionals. Medewerkers worden getraind om signalen te herkennen en passende hulp te bieden via e-learning en scholing.
2.15	GB	15	Tabel 2.1 Onderwijs In de begroting 2025 staat in de tabel aangegeven bij de regel “aantal scholen dat deelneemt aan Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK4)” dat deze voor alle jaren (2022, 2023, 2024 en 2025) 7 is. In de huidige tabel staat voor het jaar 2025 maar 6 aangegeven, daarna voor 2026 weer 7. Zie onderstaande afbeelding: Vragen: •Wat is de reden waarom de begroting voor 2025 nu is aangepast naar 6? •Waarom is het voor 2026 weer 7? Wat is de verandering?	Deze aantallen blijken niet juist te zijn. Er namen 7 scholen deel, na de samenvoeging tot de berk van twee deelnemende scholen waren dit er 6. Dit blijkt ook uit de jaarverslagen van CMK. Voor 2026 is er interesse vanuit een zevende school om wel in te zetten op cultuureducatie.
			Afbeelding 4:	
				

2.16	GB	19	2.3 Voorliggende voorzieningen: In de tabel staan de gerealiseerde cijfers voor 2024 vermeld, zonder terugkoppeling naar wat er voor 2024 origineel begroot was. Voor het platform “Loonopzandvoorelkaar” was een 50% begroot en is maar 20% bereikt. Vraag: •Wat is de reden dat er maar 20% is bereikt?	Bij de begroting 2024 was ervan uitgegaan dat extra inzet ondersteuning vrijwilligerswerk van 1 januari 2024 werd ingezet. Dit is echter pas in het laatste kwartaal van 2024 gestart omdat ContourdeTwern de capaciteit door personele omstandigheden toen niet kon leveren.
2.17	GB	22	Pilot indicatievrije dagbesteding: Bij de risico’s staat aangegeven dat er een mogelijkheid is dat zonder indicatie meer inwoners gebruik willen maken van dagbesteding. In 2026 wordt dit gemonitord en in 2027 wordt dit bijgestuurd waar nodig. Vragen: •Hoe wordt dit gemonitord? Wat zijn bijsturingsmogelijkheden? •Hoe wordt de raad hierover geïnformeerd?	We monitoren de instroom in de indicatievrije dagbesteding (trede 3) door het bijhouden van in-, door- en uitstroom, met periodieke rapportages aan de contractmanager. Als de instroom op trede 3 groter is dan de uitstroom op trede 4 (Wmo indicaties ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige dagbesteding), evalueren we samen met de voorziening of de instroom haalbaar is en of de doelgroep passend is. Bijsturing kan plaatsvinden door het Sterk Lokaal Team in te schakelen voor doorstroom naar ander passend aanbod en individuele begeleiding, of door zorgbudgetten van trede 4 naar trede 3 te verschuiven. De raad wordt geïnformeerd middels terugkoppeling in de P&C producten, waarbij dit onderdeel is van trede 3 op tredenstructuur.
2.18	GB	22	Bestuur, beheer en vrijwillige inzet maatschappelijke organisaties bundelen en professionaliseren: Bij financiën wordt vermeld dat de inzet van een accommodatie gebonden sociaal werker € 65.000,- per jaar gaat kosten voor 28 u per week. De kosten worden o.a. gedekt uit de subsidie voor de coördinator van de Rode Loper. Vragen: •Wat heeft dit voor gevolgen voor de Rode Loper? •Wat heeft dit voor gevolgen voor de coördinator?	•De inzet van een accommodatiegebonden sociaal werker draagt bij aan een efficiëntere afstemming van de activiteiten binnen de Rode Loper. Dit versterkt de samenwerking tussen de Rode Loper, haar gebruikers en partnerorganisaties zoals andere maatschappelijke accommodaties en de Gemeente Loon op Zand. Door deze bundeling van krachten ontstaat er meer samenhang in het aanbod en wordt de maatschappelijke impact vergroot. •De functie van de coördinator blijft in principe behouden, maar de rol wordt uitgebreid en geherpositioneerd. De coördinator zal intensiever worden ingezet, met een breder takenpakket dat beter aansluit op de activiteiten binnen de maatschappelijke accommodaties. Dit betekent een versterking van de functie, waarbij de coördinator een centrale rol speelt in het verbinden van organisaties, vrijwilligers en bewoners.
2.19	GB	23	Tabel 2.4 Maatwerk: Ook in deze tabel zitten verschillen t.o.v. dezelfde tabel in de begroting 2025 van vorig jaar. In de tabel van vorig jaar stond in 2023 het “Aantal jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp” op 11,1%, dat is in de tabel nu 14,0%. In de tabel van vorig jaar stond in 2023 het “Aantal schuldregelingen die geregistreerd staan bij de Kredietbank (fase 1 en 2 en WSNP-regelingen)” op 13 en nu op 23, daarnaast was het begrootte aantal hiervan voor 2025 vorig jaar nog 13 en nu staat dit op 20. Vragen: •Waardoor worden deze verschillen veroorzaakt? •Hoe voorkomen we dit in volgende begrotingen?	De data is overgenomen uit cijfers van diverse bronnen, waaronder het CBS en waarstaatjegemeente.nl. We hebben hier gezien dat cijfers dan wel worden gepubliceerd voor jeugdhulp voor jongeren tot 18 jaar, dan wel tot 23 jaar. Er is de afgelopen jaren voor de gemeente Loon op Zand gebruik gemaakt van diverse bronnen. Met ingang van 2025 wordt nu ook gebruik gemaakt van lokale data. Het verschil in definitie kan leiden tot verschil in percentages. De afwijkende aantallen van de kredietbank komen door een definitiewijziging. Hierdoor werden er een aantal regelingen die onder schuldregeling fase 2 vallen nog niet meegenomen in het totale aantal schuldregelingen. Daar is nu een correctie op geweest, de cijfers gepresenteerd in de begroting van 2026 zijn correct. In het vervolg zal hier een duidelijke voetnoot worden toegvoegd aan soortgelijke correcties. Schuldenregeling is vanaf 18 jaar zonder leeftijdsgrens, vormen jeudhulp zijn gesplitst in jeugdzorg: 0 tot 23 jaar, jeugdhulp: 0 tot 23 jaar, jeugdbescherming: 0 tot 18 jaar en jeugdreclassering: 12 tot 23 jaar.
2.20	GB	24	Jeugdhulp We zijn in de afgelopen periode overvallen door forse extra kosten voor jeugdhulp. Naar aanleiding daarvan hebben we in de Verenigde Vergadering moties ingediend om communicatie hierover te verbeteren, zodat de raad eerder geïnformeerd is. Vragen: •Is dit nu in de standaard procedure meegenomen? •Wat is deze procedure?	De huidige procedure is dat we driemaal per jaar via lokale doorgeleiding de raad informeren middels een raadsinformatiebrief over de drie prognoses jeugdhulp t.a.v. de begroting van de regio Hart van Brabant en de lokale consequenties daarvan. M.b.t. de motie die is aangenomen over de verantwoordelijkheden van het samenwerkingsverband Crossroads is de afspraak voorts, dat lokale gemeenten en de raden middels kwartaalrapportages worden geinformeerd t.a.v. het door Crossroads opgestelde Plan Van Aanpak. Er is door de regio in samenwerking met Crossroads een taskforce opgericht om de opgaven vanuit deze transformatieopdracht te analyseren. Bestuurders worden vanuit hier ook geinformeerd. Op 11 juni 2025 zijn raadsleden door de regio Hart van Brabant geinformeerd over de moties na de Verenigde Vergadering van 12 april 2025. De raad is in juli geinformeerd over de 1e prognose jeugdhulp en in oktober over de 2e prognose jeugdhulp. De laatste kwartaalrapportage (Q2) is met de raad gedeeld in juli.

<table>
<tr><td>2.21</td><td>GB</td><td>26</td><td>2.5 Participatie
Als we de tabellen in de begrotingen 2025 en 2026 met elkaar vergelijken zien we weer foutieve getallen te staan in de kolom 2023, bij Aantal afgegeven Samen-Loont passen (743 ipv 769) en gebruik van het Kindpakket (53 ipv 55), beide de getallen uit de kolom gerealiseerd 2022.

Wederom vragen we aandacht hiervoor.
•Hoe kan ervoor gezorgd worden dat dit probleem bij deze tabel (en andere tabellen in deze begroting) in de toekomst voorkomen wordt en de raad de juiste aantallen kan terugzien?</td><td>Er zijn in deze tabel cijfers uit 2022 gebruikt in plaats van die uit 2023. Dit komt doordat bij het opstellen van de stukken een oudere dataset is gebruikt. In het vervolg wordt ervoor gezorgd dat altijd de meest recente, vastgestelde cijfers worden toegepast en dat er vooraf een extra controle plaatsvindt tussen beleid en financiën, zodat de raad juist en volledig wordt geïnformeerd.</td></tr>
<tr><td>2.22</td><td>GB</td><td>26</td><td>2.5 Participatie
De inleiding en de “Wat gaan we daarvoor doen?” zijn in de begroting 2025 en deze begroting 2026 nagenoeg aan elkaar gelijk, alleen de punten gemeentelijke deelname aan Jeugdfonds en Maatschappelijke activeringscoaches zijn als nieuwe punten toegevoegd.

Als we de tabellen vergelijken voor de begrotingen 2025 en 2026 zien we dat er voor “Aantal inwoners in de bijstand” voor 2024 er 220 begroot waren en er 270 gerealiseerd zijn. Dat is ruim 20% hoger, dus minder goed.
Het aantal afgegeven Samen-Loont passen en het gebruik van het Kindpakket is lager dan begroot.

Als raad willen we inzicht krijgen in het bereiken van onze doelen, halen we deze, waardoor wel en waardoor niet? Nu ontbreekt in deze tabel de oorspronkelijke begrootte aantallen en wordt er niet toegelicht waarom deze (best grote!) afwijkingen zijn ontstaan.
Wat is er niet goed gegaan? Is wat we daarvoor doen wel voldoende om dit te bereiken of moeten we iets anders doen?

Tabel 2.5 Participatie begroting 2025:

Tabel 2.5 Participatie begroting 2026:

Vragen:
•Wat is de oorzaak van deze afwijkingen?
•Wat is er niet goed gegaan?
•Is wat we daarvoor doen wel voldoende om dit te bereiken of moeten we iets anders doen?</td><td>Het aantal inwoners dat gebruikmaakt van de bijstand wijkt af van eerdere ramingen, omdat deze gebaseerd zijn op schattingen. Daardoor kunnen de werkelijke aantallen hoger of lager uitvallen dan verwacht. De stijging van het aantal bijstandsuitkeringen is bovendien onderdeel van een landelijke trend, en dus niet uniek voor onze gemeente.

We proberen inwoners met geldzorgen te ondersteunen via minimaregelingen en de wettelijke schuldhulpverlening. Deze voorzieningen zijn erop gericht om financiële problemen te voorkomen, schulden op te lossen en mensen weer grip te geven op hun geldzaken. De vraag is echter of deze aanpak voldoende is om de stijgende vraag naar bijstand structureel te keren, of dat aanvullende maatregelen nodig zijn.

Voor het jaar 2025 is de stand van zaken nog niet bekend. Het aantal inwoners in de uitkering fluctueert per maand, waardoor een betrouwbare inschatting lastig is. Wel zitten we landelijk gezien onder het gemiddelde van 2,3%, wat een indicatie geeft van onze relatieve positie.
De wens om in de volgende begroting een koppeling tussen verwacht en gerealiseerd te vermelden en toe te lichten wordt meegenomen in het volgende begrotingsproces.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>Afbeelding 5:</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>Binnen onze reguliere taken:
<table>
<tr><th>2.5 Participatie</th><th colspan="2">Realisatie</th><th colspan="2">Begroting</th></tr>
<tr><th>Wat willen we bereiken binnen onze reguliere taken?</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th><th>2025</th></tr>
<tr><td colspan="5">We begeleiden inwoners naar zo regulier mogelijk werk</td></tr>
<tr><td>Aantal inwoners in de bijstand *</td><td>223</td><td>230</td><td>220</td><td>240</td></tr>
<tr><td colspan="5">We begeleiden en bemiddelen zodat mensen stappen kunnen zetten naar en op de arbeidsmarkt</td></tr>
<tr><td>Netto arbeidsparticipatie</td><td>74,2%</td><td>74,8%</td><td>74,2%</td><td>75,0%</td></tr>
<tr><td>Lopende re-integratievoorz.</td><td>94,9</td><td>95,4</td><td>94,9</td><td>96,0</td></tr>
<tr><td>Aantal banen</td><td>10.530</td><td>10.840</td><td>-</td><td>11.000</td></tr>
<tr><td colspan="5">We moedigen mensen aan om deel te nemen aan sociale, culturele en sportactiviteiten</td></tr>
<tr><td>Aantal afgegeven Samen-Loont passen **</td><td>743</td><td>769</td><td>775</td><td>800</td></tr>
<tr><td>Gebruik van het Kindpakket (aantal)</td><td>53</td><td>55</td><td>70</td><td>80</td></tr>
<tr><td colspan="5">We dragen zorg voor een adequaat inburgeringsaanbod</td></tr>
<tr><td>De mate waarin we voldoen aan de taaksteling die door het Rijk is opgelegd binnen de termijn</td><td>100%</td><td>83%</td><td>100%</td><td>100%</td></tr>
</table>
* Per 10.000 inwoners van 15 tot 64 jaar.</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>Afbeelding 6:</td><td></td></tr>
</table>

			Binnen onze reguliere taken: **2.5 Participatie** / **Wat willen we bereiken binnen onze reguliere taken?** Realisatie: 2023 / 2024 — Begroting: 2025 / 2026 Aantal inwoners in de bijstand * — 230 / 270 / 240 / 270 Netto arbeidsparticipatie — 74,8% / 75,1% / 75,0% / 75,0% Lopende re-integratievoorzieningen — 95,4 / 95,9 / 96,0 / 96,0 Aantal banen — 10.840 / 11.100 / 11.000 / 11.300 Aantal afgegeven Samen-Loont passen ** — 743 / 752 / 775 / 800 Gebruik van het Kindpakket (aantal) — 53 / 64 / 70 / 80 Aantal aanmeldingen bij het Jeugdfonds Sport en Cultuur — n.v.t. / 13 / 50 / 50 Behalen van de Rijkstaakstelling inburgering en huisvesting — 100% / 83% / 100% / 100% * Per 10.000 inwoners van 15 tot 64 jaar. ** De Samen-Loont-pas indexeren we per 2024 (amendement gemeenteraad 9 november 2023).	
2.23	GB	27	Uitvoering Wet inburgering 2021: Door het mogelijk loslaten van een koppeling tussen huisvesting en inburgering per juli 2026 worden er enkele risico's genoemd, ook financiële. Vraag: •Wat zijn de verschillende scenario's? •Hoe en wanneer wordt de raad hiervan op de hoogte gehouden?	Stabiele huisvesting is essentieel voor succesvolle inburgering. Zonder vaste woonplek neemt het risico op uitval, isolatie en afhankelijkheid van noodopvang toe, wat de integratie bemoeilijkt en de kosten voor gemeenten verhoogt door extra begeleiding en verlengde trajecten. In samenwerking met taalscholen en woningcorporaties worden verschillende scenario's verkend, waarbij we rekening houden met de huidige onzekerheid over de regelgeving van de overheid. Een voornaam scenario betreft een verminderd aanbod van taalcursussen door kleinere groepen en aanpassingen in het aanbod. De raad wordt geïnformeerd zodra de inhoud van de nieuwe wet bekend is en de gevolgen voor de uitvoering in onze gemeente duidelijk zijn.
2.24	Pro3	24, WMO	Taakstelling Wmo hbh	Met alternatieven bedoelen we de inzet van de pilot ergotherapie en het sterk lokaal team. Gezamenlijk doel is de beweging naar het vergroten van de eigen kracht van inwoners, bijvoorbeeld door de uitvoering van de huishoudelijke taken beter te verdelen, door de handelingen ergonomisch beter uit te voeren, door het gebruik van hulpmiddelen als een elektrische dweil en door ondersteuning van het sociaal netwerk. Waar de hulpvraag niet geheel ondervangen wordt zal de inzet van hulp bij het huishouden als maatwerkvoorziening beschikbaar blijven. De taakstelling bedraagt 9,7% van het begrootte budget.
			Onder risico's staat: 'waar mogelijk zetten we alternatieven in …'. Waar hebben we het dan concreet over? En hoeveel % van het totale budget is de taakstelling van € 350.000?	
2.25	Pro3	25	Transformatie sociaal domein	
			1. Voor de transformatie van het sociaal domein is € 200.000 (2026) en € 100.000 (2027-2028) nodig. Voor die kosten is geen dekking aangegeven.	Dit bedrag wordt aangevraagd bovenop de bestaande budgetten binnen venster 2 van de begroting. Op pagina 4 van de begroting is dit plus budget aangegeven onder overige ontwikkelingen. Het gaat hier om een enkele aanvraag van extra budget binnen het sociaal domein, voor de rest heeft het sociaal domein voornamelijk gewerkt met ombuigingen binnen de bestaande budgetten. De transformatiemiddelen zijn noodzakelijk om treden 2 en 3 te versterken, waarmee we de druk van trede 4 op termijn af kunnen halen.
			2. Worden de beoogde besparingen uit deze transformatie al meegenomen in de begroting, of pas na de uitvoering?	Momenteel zijn we bezig met het uitwerken van het uitvoeringsplan behorende bij het Beleidskader Sociaal Domein. Onder dit Beleidskader werken we één besparingslijn uit in het uitvoeringsplan. Zo kunnen we ons monitoringssysteem goed inrichten en besparingen inhoudelijk uitleggen. We beogen deze besparingslijn mee te nemen in de Kadernota 2027. Deze besparingslijn willen we vervolgens in elk P&C product terugbrengen.
			3. Hoe groot is het risico dat deze transformatie extra structurele kosten oplevert (bijv. hogere jeugdzorgvraag)?	Om indicaties op trede 4 te voorkomen, moeten we een sterk ondersteuningsaanbod op trede 2 en goede begeleiding en coaching op trede 3 bieden. Het transformatiebudget beperkt het risico, doordat we dit budget inzetten om de treden 2 en 3 te versterken. Organisatorisch kunnen we trede 2 versterken door de middelen te gebruiken voor de aanbesteding van het voorliggende veld en vanuit een personeelsoogpunt kunnen de middelen worden ingezet voor het opdoen van extra expertise door bijscholing op trede 3 binnen ons eigen Sterk Lokaal Team.
2.26	CDA	15	2.1 onderwijs aantal scholen dat deelneemt aan Cultuureducatie met kwaliteit (CMK4)	Voor 2025 is het aangepast naar zes omdat twee scholen samen zijn gegaan. Voor 2026 is er interesse vanuit een zevende school om wel in te zetten op cultuureducatie.
			In de vorige begroting stond er voor 2025 een 7. In deze begroting is deze verlaagt naar 6.	
			• Wat is hier de reden van?	
2.27	CDA	17	IHP: Voor 2027 staan 250 K gepland voor onderzoek voor het Van Haestrecht College en De Vaert.	de reactie van de wethouders
			• Klopt het dat er nu geen geld gereserveerd wordt voor deze projectplannen?	In 2024 is een voorbereidingskrediet van 100K beschikbaar gesteld t.b.v. planvorming nieuwbouw Vaert. In Q4 2025 wordt een investeringskrediet aangevraagd bij de gemeenteraad. In 2025 is een voorbereidingskrediet van 150K beschikbaar gesteld t.b.v. planvorming nieuwbouw Van Haestrechtcollege. De planvorming loopt in 2026 door. Oftewel, voor de onderzoeken van de projectenplannen waren voorgaande jaren al middelen beschikbaar gesteld. De 250K in 2027 heeft betrekking op latere fases van deze projecten. De kapitaallasten van de nieuwbouw vangen aan in het jaar na realisatie. In de begroting 2025 werd uitgegaan van een oplevering in 2027, en daarmee dat de kapitaallasten voor beide scholen, in totaal €900K, vanaf 2028 aanvangen (pagina 4 begroting 2025). In de begroting 2026 (pagina 5, actualisatie stelposten) is dit aangepast naar realisatie in 2028 en aanvang kapitaallasten vanaf 2029.
			• Indien dit wel is waar zijn deze terug te vinden in de begroting?	Zie bovenstaande toelichting met daarin verwijzingen naar begroting 2025 en de toelichting op actualisatie stelposten in begroting 2026.

			• Klopt het dat deze projectplannen dus niet verder zijn opgenomen?	Nee dat is niet juist, zie bovenstaande toelichting
2.28	CDA	17	Volgens het Min. Van VWS lopen de Gala gelden af.	
			• Op welke manier worden de activiteiten bekostigd nadat deze Spuk is verlopen?	Er worden landelijk via het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) nieuwe afspraken gemaakt over de financiering van GALA-onderdelen, in eerste instantie voor de periode 2027-2028, maar er wordt ook gesproken over structurele financiering van bewezen effectieve maatregelen, zogeheten 'basisfunctionaliteiten'. Op dit moment is de precieze omvang en wijze waarop deze middelen beschikbaar komen (via de regio HvB of het gemeentefonds) nog onduidelijk.
			• U kiest er voor om de IZA en GALA gelden te gebruiken in een “of” constructie (blz 23) Klopt het dat u nog geen beslissing heeft gemaakt van waaruit de middelen komen?	De mogelijke inzet van IZA-middelen voor dit onderdeel is afhankelijk van de regionale IZA-begroting voor 2026. Daarom hebben we hier momenteel vanuit de gemeentelijke GALA-middelen budget voor gereserveerd.
2.29	CDA	17	Sport, cultuur en Welzijn: Het aantal jeugdleden van gesubsidieerde sportverenigingen is in de begroting in 2025 ten opzichte van 2024 sterk gedaald. U wilt (blz 17) “In 2026 doen we dit vooral door effectieve initiatieven voort te zetten, zoals…..”	
			• Hoe verhoud “effectieve initiatieven” met een cijfermatige daling?	Hoewel de lichte daling van jeugdleden in lijn is met de landelijke ontwikkelingen, is dit zeker een aandachtspunt. De sport- en beweeginitiatieven die we met GALA-middelen financieren richten zich echter op diverse doelgroepen en plekken in onze gemeente. Het stimuleren van lidmaatschappen bij sportverenigingen is hier slechts een beperkt onderdeel van (o.a. Sjors Sportief). Bovendien bestaat de jeugdsportsubsidie in onze gemeente al langer en wordt deze niet met GALA-middelen gefinancierd.
			• Welke initiatieven, buiten inzet van sport en beweegcoaches zijn effectief op het punt van aantal jeugdleden van gesubsidieerde sportverenigingen?	Sjors Sportief, wat wel wordt begeleid door één van one buurtsportcoaches, wordt als erg positief ervaren door verenigingen. Daarnaast hebben we sinds eind 2024 in onze gemeente het Jeugdfonds Sport en Cultuur dat financiële ondersteuning biedt om sport- en cultuurdeelname van kinderen laagdrempeliger te maken. Ook werken we gezamenlijk met sportverenigingen aan een sociaal veiliger sportklimaat, omdat bewezen is dat een fijne en veilige (sport)omgeving leidt tot langduriger lidmaatschap. Voor dit project wordt waar mogelijk gebruikgemaakt van een ander initiatief in onze gemeente, De Gouden Formule. Een voorbeeld van deze verbinding is het uitdelen van 'gouden kaarten' voor sportiviteit tijdens jeugdwedstrijden bij al onze voetbalverenigingen.
2.3	CDA	18	Decentralisatiegelden Bibliotheken;	
			Tijdens de presentatie is aangegeven dat deze gelden ALLEEN voor de bibliotheek gebruikt gaat worden. Hoe verhoud deze uitspraak zich met de woorden in de begroting “Toewijzing aan de bibliotheek gebeurt alleen bij een gedegen plan die bijdraagt aan de versterking”.	Aangezien het in de algemene uitkering terechtkomt is dit algemeen inzetbaar. Insteek is om dit bedrag apart te zetten om het te kunnen besteden aan de bibliotheek. Het betreft een extra bedrag buiten de reguliere exploitatie subsidie, daarom is de inhoud, dus het gedegen plan, leidend.
			• Op welke manier beoordeeld het college dit plan?	Om dit plan te beoordelen wordt gekeken naar de huidige inzet en welke extra uitbreiding er gevraagd wordt en welke beoogde impact dat heeft. Dit moet passen bij het beleidskader sociaal domein en bijdragen aan deze doelen.
			• Wat gebeurt er met de gelden indien het plan niet “bijdraagt aan de versterking”?	Dan kan het ingezet worden voor de andere beschreven doelen in dit speerpunt.
2.31	CDA	20	Huis van de wijk-functie binnen sterke Gemeenschap:	
			“We zetten ons in om in iedere kern minimaal één accommodatie te hebben met een …….organisaties.	
			• Onderzoekkosten voor De Moer worden niet vermeld klopt dit?	
			• Gaat er een onderzoek plaatsvinden en waar zijn hiervoor de gelden gereserveerd?	
			• In 2026 wordt er nader onderzoek gedaan voor dorpshuis Loon op Zand. Wat zijn hier van de kosten?	Bij het raadsvoorstel van 16 mei 2024 heeft uw raad ingestemd met een structureel bedrag van €303.500 voor exploitatie beheer en onderhoud van het nieuwe Dorpshuis. In de begroting 2026-2029 worden nu twee bedragen structureel vanaf 2027 aangevraagd. Het gaat hier om €29.000 voor de Huis-van-de-Wijk-functie en € 20.000 voor de exploitatie van sport voor onderwijs.
			• Hoeven er geen kosten gemaakt meer te worden voor Kaatsheuvel?	Op dit moment zijn er geen concrete aanvullende kosten in 2026 met betrekking tot de uitvoering van de Huis van de Wijk-functies in Kaatsheuvel. Er vinden momenteel gesprekken plaats met woningcorporatie Casade en andere betrokken partijen over de invulling van deze functie in de nieuwe De Rode Loper. Daarnaast wordt een mogelijk onderzoek naar investeringen in de Gildenbond meegenomen in het raadsvoorstel over de variantkeuze binnen het Wijkgericht Maatschappelijk Accommodatiebeleid (kenmerk: 2025.04507). De exacte kosten en het moment waarop deze zich voordoen, zijn op dit moment nog niet bekend.
			• Indien dit wel het geval is, waar kan het CDA deze kosten terugvinden en om welk bedrag gaat het hier?	Zie bovenstaande toelichting
			• Klopt het dat dit weer een verwijzing is zoals in onze eerste gestelde vraag?	
2.32	CDA	21	Suïcidepreventie:	

			• We ontvangen per inwoner 0,55ct voor de uitvoering van deze taak. Waar is dit bedrag terug te vinden in de begroting?	We zijn in de regio aan de slag om de uitvoering van deze wettelijke taak vorm te geven. Vanuit het Rijk wordt hiervoor in totaal 10 miljoen euro beschikbaar stelt. Dit komt neer op ongeveer € 0,55 per inwoner. Dit is nog niet terug te vinden in de begroting omdat de te verwachten kosten voor de gemeente Loon op Zand op dit moment nog niet bekend zijn. In Q2 van 2026 maken we samen met betrokken partners een plan van aanpak en worden de kosten ook duidelijk.
			Volgens eerdere tekst op deze zelfde pagina worden er op dit moment kosten gemaakt voor onderzoek.	
			• Waar zijn deze kosten terug te vinden?	Deze kosten zijn betaald uit regionale IZA-middelen.
2.33	CDA	23	Laagdrempelig steunpunten voor inwoners met mentale gezondheidsklachten:	
			Financiën: U spreekt hier over een structurele financiering in combinatie GALA middelen terwijl deze komen te vervallen.	
			• Hoe heeft u de financiering verder geborgd en hoe zijn deze terug te vinden in de begroting?	Er worden landelijk via het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) nieuwe afspraken gemaakt over het vervolg van de financiering van GALA-onderdelen. In eerste instantie gaat dit over de periode 2027-2028, maar er wordt ook al gesproken over structurele financiering van enkele bewezen effectieve maatregelen, zogeheten 'basisfunctionaliteiten'. Een dekkend netwerk van laagdrempelige steunpunten voor mensen met mentale gezondheidsklachten is één van de basisfunctionaliteiten in het AZWA. Op dit moment is de precieze omvang en wijze waarop de middelen van het AZWA beschikbaar komen (via de regio HvB of het gemeentefonds) nog onduidelijk, daarom hebben we dit nog niet in de begroting kunnen opnemen.
2.34	CDA	23	Omvorming ontwikkelingsgericht dagbesteding: Pilot indicatievrije dagbesteding:	
			U schrijft dat inwoners zonder indicatie rechtstreeks contact op kunnen nemen met de aanbieder.	
			De financiering voor de Pilot wordt gedekt uit persoonsgebonden budget en uit ZIN.	
			• De PGB en ZIN, zijn dit aan personen toegewezen budgetten?	PGB staat voor persoonsgebonden budget en ZIN voor Zorg in Natura. Een inwoner kan tot 31 december 2025 een PGB aanvragen voor ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige dagbesteding, mits de gecontracteerde zorgaanbieders niet aansluiten bij de behoefte van de inwoner. In dat geval wordt de inwoner zelf budgetverantwoordelijk. ZIN wordt ingezet wanneer de inwoner gebruik maakt van zorg via gecontracteerde zorgaanbieders. In dat geval ligt de budgetverantwoordelijkheid bij de gemeente.
			• Hoe is de verhouding tussen de gelden uit ZIN en uit PGB?	Er is €150.000 aan ZIN-middelen op trede 4 voor ontwikkelingsgerichte en arbeidsmatige dagbesteding. €100.000 hiervan wordt verplaatst naar trede 3 voor de indicatievrije dagbesteding, terwijl de overige €50.000 op trede 4 blijft voor de Persoonlijk Passende Pakketten. Daarnaast wordt €85.000 aan PGB-middelen, oorspronkelijk op trede 4, verschoven naar trede 2 voor de algemene voorziening NAH. Deze doelgroep maakt voornamelijk gebruik van PGB. Een meedoenvoorziening, gericht op lotgenotencontact, is passender voor hen dan ontwikkelingsgerichte dagbesteding. Daarom is de verschuiving naar trede 2 gemaakt.
			• Hoe groot acht u het risico dat inwoners met een PGB hun zorg buiten de gemeente inkopen en hoe is dit terug te vinden in de begroting?	Het risico dat inwoners met een PGB zorg buiten de gemeente inkopen, is momenteel aanwezig omdat er geen passend aanbod binnen de gemeente is. Dit kan leiden tot hogere kosten voor PGB. Met de introductie van indicatievrije dagbesteding op trede 3 en de Persoonlijk Passende Pakketten vanaf volgend jaar, verwachten we dit risico te verkleinen door passend aanbod binnen de gemeente te creëren. De impact hiervan is zichtbaar in de begroting, waar we de kosten voor PGB-uitgaven buiten de gemeente proberen te reduceren door te investeren in lokaal aanbod.
2.35	CDA	24	Spreidingswet:	
			• Wat is het aantal wat onze gemeente moet opvangen conform de spreidingswet?	150 asielzoekers, waaronder 25 alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's)
			• Wat was het aantal opgevangen asielzoekers in de opvang aan de Dodenauweg?	150 asielzoekers
			• In de tekst staat “langdurige opvang” wat is de definitie van “langdurig” die hier wordt gebezigd.	De Spreidingswet heeft voldoende opvangplekken en een evenwichtiger verdeling van asielzoekers over provincies en gemeenten als doel. Een opvanglocatie die ten minste 5 jaar beschikbaar is, draagt bij aan voldoende duurzame en flexibele opvangcapaciteit. Schommelingen in instroom en bezetting kunnen beter worden opgevangen en duurdere noodopvang wordt zoveel als mogelijk voorkomen.
2.36	CDA	25	Transformatiemiddelen opgaven:	
			Financiën: “Hiervoor is geen dekking gevonden vanuit bestaand budget”	
			• Waar haalt u de dekking vandaan?	Dit bedrag wordt aangevraagd bovenop de bestaande budgetten binnen venster 2 van de begroting. Op pagina 4 van de begroting is dit plus budget aangegeven onder overige ontwikkelingen. Het gaat hier om een enkele aanvraag van extra budget binnen het sociaal domein, voor de rest heeft het sociaal domein voornamelijk gewerkt met ombuigingen binnen de bestaande budgetten. De transformatiemiddelen zijn noodzakelijk om treden 2 en 3 te versterken, waarmee we de druk van trede 4 op termijn af kunnen halen. Zo kunnen we de middelen onder andere inzetten voor de aanbesteding van het voorliggende veld op trede 2 en de bijscholing van personeel op trede 3.
2.37	CDA	25	PPP:	
			• Graag hier ook antwoord op de vraag hoe de constructie werkt tussen een PGB en ZIN en het inzetten van deze gelden voor algemene doelen?	Zie hiervoor de eerdere beantwoording onder 2.34. In dit antwoord komt ook het PPP naar voren.
2.38	CDA	27	Algemeen:	

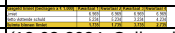
			• Hoeveel activering- en sportcoaches heeft de gemeente in dienst?	De gemeente heeft twee full time maatschappelijke activeringscoaches in dienst. Zij zijn onderdeel van de Pilot Sterk Lokaal Team en focussen zich nu op inwoners met een bijstandsuitkering die moeilijk bemiddelbaar zijn naar werk. Door middel van maatschappelijke activering worden zij begeleid om deel te nemen aan de gemeenschap. We proberen hiermee bij te dragen aan de kwaliteit van leven van de inwoner. Daarnaast heeft de gemeente 4 sport- en beweegcoaches met in totaal 1,5 fte
			• Graag een uitsplitsing per werkveld	Buurtsportcoach jongeren: 0,65 fte, Beweegcoach ouderen: 0,3 fte, Coördinator sport en preventie: 0,17 fte, verenigingsondersteuner veilig sportklimaat (sinds oktober 2025): 0,17 fte, Flexibele inzet en coördinatie: 0,2 fte, maatschappelijke activeringscoaches: 2 fte.
2.39	CDA	28	U geeft aan dat de WSoB (bibliotheek) een nadeel op levert, terwijl de WSoB dit bedrag levert aan de gemeente.	
			• Kunt u uitleggen waarom u dit als een nadeel noteert?	Net als ieder budget wat besteed wordt heeft dit een negatief resultaat, vermeld als nadeel.
			• Waar staat deze 100 k genoteerd en gespecificeerd als inkomsten?	De decentralisatiegelden zitten in de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Dit wordt verantwoord onder venster 0.7
2.4	CDA	28	Suïcidepreventie:	
			Het beleid is nog niet bepaald. De inkomsten zijn echter al wel duidelijk.	
			• Waar staan deze inkomsten genoteerd?	We zijn in de regio aan de slag om de uitvoering van deze wettelijke taak vorm te geven. Vanuit het Rijk wordt hiervoor in totaal 10 miljoen euro beschikbaar stelt. Dit komt neer op ongeveer € 0,55 per inwoner. Dit is nog niet terug te vinden in de begroting omdat de te verwachten kosten voor de gemeente Loon op Zand op dit moment nog niet bekend zijn. In Q2 van 2026 maken we samen met betrokken partners een plan van aanpak en worden de kosten ook duidelijk.
INL.1	Pro3	5	Actualisatie stelposten	
			Waarom is de realisatie van de bouw opgeschoven van 2028 naar 2029? En gaat dat alleen over De Vaert, of ook over het Van Haestrechtcollege?	In de huidige planning is de verwachting dat de nieuwbouw van de Vaert in Q4 2028 in gebruik kan worden genomen. De hierbij behorende kapitaalslasten zijn voor het eerst merkbaar één jaar na ingebruikname van de nieuwbouw, dat is dan 2029.
INL.2	Pro3	5, 6	Decentralisatie uitkering bibliotheek	
			'De gemeente Loon op Zand ontvangt in 2026 een decentralisatie-uitkering van € 100.000 als onderdeel van een wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob). Wij willen deze middelen inzetten ten behoeve van een sterke en inclusieve gemeenschap, door te investeren in vrij toegankelijke voorzieningen voor alle inwoners.'	
			Wat wordt bedoeld met 'vrij toegankelijke voorzieningen'?	Dit betreffen diensten of activiteiten die voor al onze inwoners beschikbaar zijn.
OMGEVING EN ECONOMISCHE ONTWIKKELING				
nummer	**fractie**	**pagina**	**vraag**	**Antwoord**
3.1	VL	32	Waarom streven we naar een verlaging naar 90% voor het vastgestelde kwaliteitsniveau voor regulier IBOR onderhoud? We hebben nu al een realisatie van 94%.	In het contract met de aannemer is voor het onderhoud van de openbare ruimte een minimale kwalitetsniveau vastgesteld van 90%. Daarom is de streefwaarde op 90% gezet.
3.2	VL	32	Waarom streven we naar maximaal 9 verkeersslachtoffers en niet minder dan het gerealiseerde aantal van 9?	Het doel is natuurlijk altijd nul verkeersslachtoffers, of zelfs nul ongevallen. De praktijk wijst echter uit dat nul niet haalbaar is.
3.3	VL	34	Waarom streven we naar een lager percentage van 21% zonnepanelen, terwijl we nu al een realisatie van 40% hebben in 2024?	Het doel hebben we eerder gehaald dan gepland. We gaan de duurzaamheidsdoelen evalueren en bijstellen. Daar hoort ook een nieuw plan de campgne aan. Totdat deze evanluatie en aanpassing gedaan hebben blijft de oude doelstelling staan.
3.4	VL	36	Waar is het vervolg op centrumplan Loon op Zand? Het centrum Kaatsheuvel is structureel opgenomen. Waarom Loon op Zand niet?	Voor beide centrumplannen is alleen budget opgenomen in 2025 en 2026. Voor Centrum Loon op Zand is voor 2026 een budget van 40.000 euro beschikbaar. Dit is reeds bij de begroting van 2025 geregeld.
3.5	VVD	36	Er staat een aantal woningen in de tabel op blz 36. Hoeveel woningen zijn in de woondeal gerealiseerd? En hoe verhoudt zich dit tot de woningen in tabel 3.3	Vanaf 2023 kunnen we pas sturen op de Woondeal afspraken (30-40-30) omdat deze afspraken toen pas ondertekend zijn. De aantallen die in de Woondeal zijn opgenomen (659) gaan wel over 2022-2026. We lopen dus achter op schema qua aantallen die opgeleverd worden. Als we ook de start bouw meenemen van 2025 en 2026 komen we op de gewenste aantallen uit.
3.6	VVD	36	SMP is dit een structurele uitgave? Is de dekking door de overheid en de provincie ook structureel geborgd?	Het opstellen van het SMP en het daarvoor benodigde onderzoek is een eenmalige uitgave en de dekking is geborgd door provinciale en Rijkssubsidies. Uit dit onderzoek zal blijken welke kosten in de toekomst, na 2027, nodig zijn.

3.7	VVD	37	Wat zijn de financiële consequenties van de nieuwe exploitatievorm Theater in het Klavier?	Dat is nog niet bekend. Dat is afhankelijk van de nog uit te werken exploitatievorm. Medio 2026 wordt de exploitatievorm aan de raad voorgelegd.
3.8	VVD	38	Wat is de onderbouwing van de afname van het aantal banen in sector recreatie en toerisme? (tabel 3.4)	Gezien de resultaten vanuit 2024 hebben we hier voorzichtiger op ingezet dan in de begroting van 2025. We verwachten wel een groei, maar omdat de cijfers in 2024 tegenvielen is dit naar beneden bijgesteld t.o.v. de begroting van 2025
3.9	GB	32	Tabel 3.1 Omgeving Wederom zijn de cijfers niet correct voor het jaar 2023: Tabel begroting 2025: Tabel begroting 2026: Vraag: •Hoe kan ervoor gezorgd worden dat dit probleem bij deze tabel (en andere tabellen in deze begroting) in de toekomst voorkomen wordt en de raad de juiste aantallen kan terugzien?	Het cijfer voor 2023 is niet correct overgenomen in de begroting van 2026. Voor 2023 moet kwaliteitsniveau 84.6% zijn. Waar gewerkt wordt, worden fouten gemaakt.
			Afbeelding 7	
			Binnen onze reguliere taken: **Wat willen we bereiken?** / **Realisatie** / **Begroting** **3.1 Omgeving** / **2022** / **2023** / **2024** / **2025** **We voeren regulier onderhoud uit volgens vastgestelde kwaliteitsniveaus in de IBOR-nota 2024-2034** % dat voldoet aan de vastgestelde kwaliteitsniveaus — 92,3% — 84,6% — 90,0% — 90,0% **We zorgen voor een verkeersveilige inrichting van de openbare ruimte** Aantal verkeersslachtoffers — 11 — 8 — 9 — 9	
			Afbeelding 8:	
			Binnen onze reguliere taken: **Wat willen we bereiken?** / **Realisatie** / **Begroting** **3.1 Omgeving** / **2023** / **2024** / **2025** / **2026** **We voeren regulier onderhoud uit volgens vastgestelde kwaliteitsniveaus in e IBOR-nota 2024-2034** % dat voldoet aan de vastgestelde kwaliteitsniveaus — 92,3% — 94,0% — 90,0% — 90,0% **We zorgen voor een verkeersveilige inrichting van de openbare ruimte** Aantal verkeersslachtoffers — 11 — 16 — 9 — 9	
3.10	GB	32	Het aantal verkeersslachtoffers was “begroot” op 9 en is helaas 16 geworden in 2024. Vraag: •Wat is de oorzaak van deze stijging? •Is dit op een specifieke locatie of een vaker voorkomende oorzaak waar we actie op kunnen ondernemen om dit in de toekomst te voorkomen? •Er wordt extra geïnvesteerd in de Erasstraat, heeft dit ook met het hogere aantal slachtoffers (of bijna ongevallen) te maken?	1. De oorzaak van de stijging in het aantal verkeersslachtoffers is niet te duiden. 2. De ongevallen gebeuren verspreid over de gehele gemeente. Er is wel stijging in het aantal verkeersslachtoffers bij fiets en dat bij zowel jongeren als ouderen. Onze scholen, zowel basis als voortgezet, geven verkeerseducatie en voorlichten op veilig verkeersgedrag. Daarnaast zetten we in 2026 meer nadrukkelijk in op de oudere fietser met het programma Doortrappen. 3. Nee, dat heeft niet te maken met ongevallen, maar met meldingen en metingen van een te hoge snelheid op een weg waar 30 km/u mag worden gereden.
3.11	GB	32	Parkeervergunningen: In de alinea met de mobiliteitsvisie staat vermeld dat de kosten voor parkeervergunningen exclusief toezicht boa’s in de omgeving van de Efteling verwerkt wordt in de vermakelijkhedenretributie voor 2026. Vragen: •Over welk bedrag (van de extra € 68.000,- voor 2025) gaat dit? •Waarom exclusief toezicht boa’s, we huren daarvoor toch een andere partij in (P1) die dit controleert? •Worden er nog andere kosten doorberekend aan inwoners voor parkeervergunningen?	1. € 23.000 2. De inzet van de boa's gaat mogelijk anders uitgevoerd worden, zie blz. 12 van de begroting. De kosten hiervan zijn nog niet bekend dus kunnen niet opgenomen worden in de retributie. 3. nee, er worden geen andere kosten in rekening gebracht voor parkeervergunningen.

3.12	GB	33	Speerpunt Verkeersveiligheid: Bij financiën staat aangegeven dat er voor de Erasstraat € 104.000,- in de begroting staat en dat er een subsidie is van € 59.000,-. Kijken we echter op blz 40 naar de kosten dan wordt daar structureel € 50.000,- begroot. Vragen: •Waarom staat er voor 2026 niet € 45.000,- vermeld, de kosten van € 104.000,- verrekend met de subsidie van € 59.000,-? •Waarop is dit bedrag van € 50.000,- gebaseerd? Wat kunnen we daarvoor doen? •Welke verbeteringen zijn voor de komende jaren verwacht, welk plan ligt hieraan ten grondslag?	1. Dit is niet met elkaar verrekend omdat het om twee verschillende soorten budgetten gaat. De Erasstraat is een investeringskrediet waarvan de kosten geactiveerd en verspreid worden over meerdere jaren doormiddel van afschrijving. Voor dit investeringskrediet heeft de gemeente €59.000 ontvangen voor het stimuleren van verkeersveiligheidsmaatregelen. In het geval van het investeringskrediet van de Erasstraat gaat het om grotere infrastructurele aanpassingen in de vorm van het aanleggen van een verkeersdrempel. Het bedrag van €50.000 dat structureel is opgenomen in de begroting, gaat om het exploitatiebudget dat jaarlijks gebruikt kan worden voor het verbeteren van de verkeersveiligheid doormiddel van kleine ingrepen. Zoals vermeld in de Kadernota 2026: Het verbeteren van de verkeersveiligheid kan vaak met kleine ingrepen in de infrastructuur. Op dit moment is er geen structureel budget om dergelijke maatregelen snel en doeltreffend uit te voeren. Met een budget kunnen meldingen m.b.t. de verkeersveiligheid, waarbij een kleine aanpassing aan de infrastructuur nodig is, snel en adequaat worden opgelost. 2. Het verbeteren van de verkeersveiligheid kan vaak met kleine ingrepen in de infrastructuur. Op dit moment is er geen structureel budget om dergelijke maatregelen snel en doeltreffend uit te voeren. Met een budget kunnen meldingen m.b.t. de verkeersveiligheid, waarbij een kleine aanpassing aan de infrastructuur nodig is, snel en adequaat worden opgelost. 3. In december wordt de Mobiliteitsvisie 2040 aan uw raad voorgelegd. Daarop volgend wordt het Mobiliteitsprogramma, met de concrete uitwerking van de visie, vastgesteld door het college.
3.13	GB	34/35	Bij de speerpunten Warmteprogramma, Duurzaamheidscampagne, Energiesysteemvisie en Circulair Ambachtscentrum worden bij Financiën geen bedragen genoemd, alleen dat de kosten gedekt zijn. Ook bij de speerpunten bij 3.3 is dit het geval. Vraag: •Bij onze vragen vorig jaar hebben we reeds gevraagd om bedragen van de speerpunten in de begroting te vermelden, waarbij we als antwoord hebben ontvangen dat dit bij het opstellen van de begroting meegenomen zou worden. Ook bij andere speerpunten is dit niet gedaan. Waarom is dit niet gedaan? •Wat zijn de te verwachten kosten voor deze speerpunten? •Wat is de reden dat deze kosten niet vermeld worden? •Hoe wordt de raad geïnformeerd of betrokken bij de Duurzaamheidscampagne?	Als er geen bedragen worden vernoemt bij de speerpunten: Worden deze speerpunten gedekt door het beschikbare budgetten. Voor duurzaamheid aangevuld door de subsidiegelden van het Rijk. Zodra er meer bekend over de Duurzaamheidscamapgne wordt de raad hierover geinformeerd.
3.14	GB	36	3.3 Wonen Voor 2022 t/m 2026 is de minimale opgave 659 nieuwe woningen. De gegevens in de tabel voor het jaar 2023 komen weer niet overeen met de gegevens van vorig jaar, bij 2023 staan de cijfers van 2022. Vragen: •Hoeveel woningen zijn er nu daadwerkelijk opgeleverd in 2022, 2023 en 2024? •Wat is de verwachting voor 2025? •Wat is de verwachting voor 2026? •In hoeverre kunnen we het missende aantal in 2026 realiseren? •Wat houdt de herijking van de Woondeal in?	De aantallen die in de Woondeal zijn opgenomen (659) gaan over over 2022-2026. We lopen dus achter op schema qua aantallen die opgeleverd worden. Als we ook de start bouw meenemen van 2025 en 2026 komen we wel op de gewenste aantallen uit. Zoals ook aangegeven zijn we bij de realisatie vaak van externe partijen afhankelijk, die weer afhankelijk zijn van diverse factoren zoals bezwaartermijnen. Daardoor zien we dat projecten doorschuiven. Dat heeft tot gevolg dat verwachte start bouw, en dus ook oplevering doorschuift. Daardoor kunnen de getallen afwijken van eerdere verwachtingen. De getallen die nu in de tabel staan zijn juist zoals nu bekend. De Herijking van de Woondeal is noodzakelijk omdat de aantallen geactualiseerd moeten worden en er een ruimer termijn nodig is. Deze herijking zal naar waarschijnlijkheid een opgave tot en met 2030 hebben en een opgave van 2030-2034. - Daadwerkelijk opgeleverd in 2022, 2023 en 2024 zijn 197 woningen. - Voor 2025/2026 wordt de start bouw nog verwacht van 593 woningen, zie ook de presentatie van 23 oktober 2025. - We gaan aan onze inspanningverplichtingen van de Woondeal voldoen. - zie hierboven.
3.15	GB	38	3.4 Economische ontwikkeling, toerisme en recreatie Bij “Wat willen we bereiken?” worden dezelfde punten vermeld waar we op in gaan zetten als in de vorige begroting. De tabel eronder geeft niet voor alle punten een toelichting. Vraag: Wat is de stand van zaken van de andere punten?	Wat willen we bereiken komt voort uit onze Economisch Toeristisch Recreatieve visie. Die is het afgelopen jaar niet gewijzigd. Er zijn niet voor alle punten meetbare indicatoren te vinden.

3.16	GB	38	3.4 Economische ontwikkeling, toerisme en recreatie De tabel economische ontwikkeling hebben we ook vergeleken met die van de vorige begroting. De cijfers uit 2023 zijn nu ingevuld, het aantal vestigingen per 10.000 inwoners is iets lager geworden. Vragen: •Wat zeggen deze cijfers nu over de punten (welke?) die we willen bereiken? •Er werden in 2024 1270 vestigingen verwacht, dat zijn er 1432 geworden, 162 meer. Het aantal banen in recreatie en toerisme is 54 lager dan verwacht. Het totaal aantal gerealiseerde banen is 612, 12 meer dan verwacht terwijl er 162 meer vestigingen zijn. Wat wil dit nu zeggen? •Uit welke bronnen zijn deze gegevens afkomstig?	Het aantal vestigingen per 10,000 inwoners zegt iets over het vestigingsklimaat van onze gemeente. Zeker als we dit in relatie zetten tot overige soortgelijke gemeenten. We zien daarin geen opvallendheden. Het aantal banen recreatie en toerisme per 1000 inwoners zegt iets over het behoud van de werkgelegenheid in die sector. Het aanal banen totaal in de gemeente zegt iets over het behoud van werkgelegenheid in het algemeen. Verhouding banen en woningen zegt iets over of er voldoende banen zijn voor onze inwoners (50% is daarbij een gezonde verhouding). De informatie komt van 'Waarstaatje gemeente.nl, Lisa.nl en de website van de KvK.
			Afbeelding 9:	
			Binnen onze reguliere taken: **Wat willen we bereiken? / 3.4 Economische ontwikkeling** — Realisatie 2022 / 2023 — Begroting 2024 / 2025 Aantal vestigingen per 10.000 inwoners: 1.223 / 1.313 / 1.270 / 1.375 Aantal banen recreatie en toerisme per 1.000 inwoners: 159 / n.n.b. / 203 / 220 Aantal banen totaal in de gemeente per 1.000 inwoners van 15-74 jaar: 588 / n.n.b. / 600 / 625 Verhouding banen en woningen (voorheen Functiemenging): 50,0% / n.n.b. / 50,5% / 50,0%	
			Afbeelding 10:	
			Binnen onze reguliere taken: **Wat willen we bereiken? / 3.4 Economische ontwikkeling** — Realisatie 2023 / 2024 — Begroting 2025 / 2026 Aantal vestigingen per 10.000 inwoners: 1.299 / 1.432 / 1.375 / 1.375 Aantal banen recreatie en toerisme per 1.000 inwoners: 153 / 149 / 220 / 170 Aantal banen totaal in de gemeente per 1.000 inwoners van 15-74 jaar: / 612 / 625 / 650 Verhouding banen en woningen (voorheen Functiemenging): 50,3% / 50,8% / 50,0% / 50,0%	
3.17	GB	39	Speerpunten Economie: Wederom staan er bij de drie genoemde speerpunten op blz 39 geen bedragen vermeld. Vraag: •Wat zijn deze bedragen van deze drie speerpunten?	Voor deze speerpunten is reeds budget in 2026 en hoeft dus geen extra budget te worden aangevraagd.
3.18	Pro3	37	Onderhoud kapitaalgoederen (DMJOP's)	
			1. De DMJOP's worden in 2026 geactualiseerd. Is er in de begroting ruimte opgenomen voor hogere onderhoudskosten, die daaruit volgen?	In de begroting 2026-2029 is budget opgenomen voor een jaarlijkse dotatie aan de voorziening groot onderhoud gebouwen conform het raadsbesluit van 15-12-2022. Uit de actualisatie medio 2026 van de DMJOP's zal blijken of dit voldoende is.
			2. Hoe wordt bepaald of het onderhoudsniveau 'voldoende' is, en wat is de huidige onderhoudsachterstand?	Hiervoor wordt gewerkt met de methode conditiemeten o.b.v. de NEN 2767. Eerder is door de gemeenteraad bepaald dat Het Klavier moet worden onderhouden conform conditiescore 2, de overige gemeentelijke gebouwen conform conditiescore 3. De DMJOP wordt geactualiseerd op basis van dit uitgangspunt. Het onderhoud wordt momenteel uitgevoerd en zal eind 2026 gereed zijn.
3.19	CDA	32	U geeft aan dat de toezicht van Boa's in de omgeving van de Efteling onder venster 0 vallen.	
			• Bedoelt u hiermee te zeggen dat de kosten niet op de Efteling worden verhaald?	De kosten van de boa's worden jaarlijks bepaald op basis van de inzet die is gepleegd. Zij hebben een programma met speerpunten waar zij op worden ingezet en daarnaast is dit afhankelijk van meldingen. Op dit moment worden de kosten opgenomen onder het thema veiligheid. Mogelijk dat in de toekomst als het onderzoek van de boa's is afgerond (zie blz 12 van de begroting) de dekking vanuit meerdere posten komt zoals de vermakelijkhedenretributie.
			• Zo nee, waar worden deze kosten dan ondergebracht?	
3.2	CDA	33	3.1 % dat voldoet aan vastgestelde kwaliteitsniveaus: u geeft een percentage van 90% aan.	
			• Is de begroting van €104.000 gebaseerd op het behalen van de 100%?	Er is geen relatie tuusen deze getallen, de € 104.000 die in de begroting is opgenomen is voor het speerpunt van verkeersveiligheid, Verlagen van de snelheid en verminderen doorgaand auto- en vrachtverkeer in de Erasstraat.
3.21	CDA	34	CDOKE-gelden:	
			• Wat is het totaal ontvangen bedrag wat onze gemeente ontvangt aan CDOKE-gelden?	€ 1.794.847 tot nu toe (het totaal ontvangen bedrag aan CDOKE-gelden wordt over diverse jaren verdeeld)
			• Voor welke projecten worden deze gelden ingezet?	Op dit moment aan beleidsontwikkeling zoals warmteprogramma, bedreigde diersoorten en energiesysteemvisie. Tevens wordt de formatie op duurzaamheid deels uit deze subsidie gedekt.

			• Hoe is de financiële verdeling op deze projecten?	40% van de in te zetten CDOKE-gelden gaat naar personeel 20% van de in te zetten CDOKE-gelden gaat naar beleid 40% van de in te zetten CDOKE-gelden gaat naar uitvoering De voorwaarden voor CDOKE zijn veranderd, na 2026 mogen FTE's niet langer verrekend worden.
3.22	CDA	36	3.3 Wonen:	
			U schrijft dat er in de periode van 2022/2026 de minimale gemeentelijke opgave 659 bedraagt. Dit conform de Woondeal. In het overzicht bij "wat willen we bereiken" staan veel onzekerheden over de aantallen hierdoor kunnen wij niet beoordelen of de begroting voldoet aan de uitgangspunten opgenomen in de Woondeal.	De aantallen die in de Woondeal zijn opgenomen (659) gaan over over 2022-2026. We lopen dus achter op schema qua aantallen die opgeleverd worden. Als we ook de start bouw meenemen van 2025 en 2026 komen we wel op de gewenste aantallen uit. Zoals ook aangegeven zijn we bij de realisatie vaak van externe partijen afhankelijk, die weer afhankelijk zijn van diverse factoren zoals bezwaartermijnen. Daardoor zien we dat projecten doorschuiven. Dat heeft tot gevolg dat verwachte start bouw, en dus ook oplevering doorschuift. Daardoor kunnen de getallen afwijken van eerdere verwachtingen. De getallen die nu in de tabel staan zijn juist zoals nu bekend.
			• Hoeveel woningen zijn er tot nu toe gebouwd?	zie vraag 3.14
			• Hoeveel woningen zijn er per project nog gepland voor 2026?	Voor 2025/2026 wordt de start bouw nog verwacht van 593 woningen waarvan 219 in de Sociale huur. Dat is ruim 36% dus daarmee voldoen we aan minimaal 30% in de Sociale huur.
			• Voldoet de gemeente hiermee aan de verplichtingen conform de Woondeal?	zie vraag 3.14
			• Voldoen we hiermee ook aan de verplichting van het aantal sociale huurwoningen?	zie vraag 3.14
			• Wat zijn de financiële risico's voor onze gemeente indien wij niet voldoen aan de Woondeal?	Er zijn geen financiele risico's, het is een inspeanningsverplichting binnen de SRBT. Er wordt op dit moment al gewerkt aan een herijking van de Woondeal. Dat is noodzakelijk omdat de aantallen geactualiseerd moeten worden en er een ruimer termijn nodig is. Deze herijking zal naar waarschijnlijkheid een opgave tot en met 2030 hebben en een opgave van 2030-2034.
3.23	CDA	36	Verduurzaming het Klavier:	
			Bij "Risico's" geeft u niets aan over de gevolgen die voort kunnen komen uit het niet ontvangen van de Dumava-subsidie.	
			• Wat zijn de financiële risico's indien de subsidie afgewezen wordt?	Bij het activeren van een investering drukken er jaarlijks kapitaallasten in de vorm van rente en afschrijving op de begroting. De te ontvangen Dumava-subsidie is ingerekend als inkomsten binnen de investering en dient ter verlaging van de kapitaallasten. Het eerder door de raad gevoteerde krediet is naar verwachting voldoende om de verduurzamingswerkzaamheden aan het Klavier uit te voeren. Indien de subsidie niet wordt verstrekt zijn er dus geen inkomsten binnen de investering en worden de kapitaallasten niet verlaagd.
3.24	CDA	38	Exploitatievorm Theater het Klavier:	
			• Wat zijn de financiële risico's bij onvoldoende animo vanuit marktpartijen?	Momenteel wordt onderzoek gedaan naar verschillende mogelijke varianten voor de toekomstige exploitatie van het theater in het Klavier. Naast exploitatie door een marktpartij zijn er ook meerdere varianten zonder marktpartij. De kansen en risico's van de varianten worden ten opzichte van elkaar afgewogen.
			• U geeft wederom aan dat ook hier vooralsnog geen budget beschikbaar voor is.	Nee deze risico-analyse is niet gemaakt.
			• Is er risico analyse gemaakt voor alle projecten die in de begroting staan waarvoor er nog geen budget beschikbaar is?	
			• Graag ontvangen wij de uitkomsten met de bedragen	
3.25	CDA	39	Starterslening:	
			U geeft aan dat u in een volgend P&C product vraagt om middelen voor verdere uitvoering van de starterslening	
			• Kunt u aangeven uit welk budget u deze middelen wilt vragen?	Bij de startersleningen maakt de gemeente Loon op Zand een bedrag over naar de SVN (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten), die dit vervolgens beheert en de startersleningen verstrekt namens de gemeente. Deze betaling aan de SVN wordt niet betaald uit een 'budget' opgenomen in onze begroting. Deze betaling raakt de exploitatie (begroting) niet, omdat het gaat om een overboeking die effect heeft op de liquiditeit van de gemeente. De gemeente regelt de liquiditeit doormiddel van een prognose door het jaar heen en het aangaan van leningen. Op deze manier is de gemeente in staat om deze betaling te verstrekken
			• Bij welk product gaat u deze aanvraag doen?	Dit voorstel wordt meegenomen in de slotwijziging 2025 en op deze manier ter goedkeuring aan de raad aangeboden
PAR.3	Pro3	Paragraaf 7 – pag 75	Grondbeleid (3e alinea)	
			Het wordt als een probleem gezien om het te verwachten aantal kavelverkopen te realiseren. Dit zou te maken hebben met een tekort aan ambtelijke capaciteit. Zou bij uitbreiding van die capaciteit het aantal kavelverkopen wel op niveau komen en over wat voor capaciteitsuitbreiding praten we dan?	Deze alinea moet samen worden gelezen met de voorgaande alinea. Op het moment dat de gemeente kiest voor een actiever grondbeleid vraagt dat naast financiën ook extra capaciteit. Op het moment dat een ontwikkelaar eigen plannen indient dan vraagt dit om voldoende capaciteit om te toetsen en begeleiden. Het is niet enkel afhankelijk van capaciteit.
PAR.4	Pro3	Paragraaf 7 – pag. 77	Winstnemingen	

			1. In Westwaard is in 2024 een winst van € 287.000 genomen terwijl er nog risico's zijn op vertraging. Is het prudent om de winst nu al te nemen, gezien de resterende risico's?	Tijdens het bepalen van de tussentijdse winstneming zijn de risico's van project Westwaard al meegenomen in de berekening. Berekening is uitgevoerd op basis van wet- en regelgeving.
			2. Wat is het actuele verwachte eindsaldo van lopende grondexploitaties, en wat zijn de belangrijkste aannames?	De verwachte eindsaldo's van de lopende grondexploitaties zijn terug te vinden op pagina 75 (eerste tabel). De belangrijkste aanname voor project Westwaard is dat het gros van de resterende woonkavels naar verwachting kunnen worden verkocht in 2027 en 2028. In het begin van het volgende jaar worden de grondexploitaties herzien en worden verwachte eindsaldo's opnieuw berekend.
			3. Hoe worden bouwkostenstijgingen en renteontwikkelingen verwerkt in de ramingen?	Alle verwachte inkomsten en uitgaven worden uitgezet over tijd naar de jaren waarin verwacht wordt dat deze worden uitgevoerd. In het rekenmodel wordt vervolgens met de factor tijd rekening gehouden door het toepassen van indexeringpercentages voor zowel opbrengsten en, kosten. Deze indexeringspercentages staan toegelicht op pagina 75 (tweede tabel). Daarnaast wordt in het risicoprofiel een algemeen marktrisico meegenomen waar bouwkostenstijgingen onderdeel van zijn. Jaarlijks wordt de rente berekend over de boekwaarde.
OVERHEAD EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN				
nummer	**fractie**	**pagina**	**vraag**	**Antwoord**
0.1	VL	62	Hoe zit het met het onderzoeksresultaat naar ICT ten opzichte van de Deloitte benchmark? We zien een uitbreiding van de formatie a €102.000,- per jaar.	Het ICT-onderzoek is afgerond en het financiële resultaat hiervan is verwerkt in de bestuursrapportage 2025. Het "verschil" wat m.b.t. de kosten voor ICT uit de benchmark naar voren komt en waarbij Loon op Zand hoger scoort wordt in het ICT onderzoek in die zin nader geduid dat in het model zoals Loon op Zand dat hanteert geen doorbelastingen naar de specifieke afdelingen plaatsvindt waar dat bij andere gemeenten wel gebeurt. De formatie uitbreiding die gevraagd wordt staat hier los van en heeft te maken met de vele ontwikkelingen op het gebied van ICT. Meer cloud en/of Software as a Service (SaaS), blijkt ook uit landelijk onderzoek, leidt niet tot lagere pesoneelskosten maar wel tot verschuivingen in behoeften aan perosneel. Denk aan meer vraag naar functies als contractmanagement, informatiemenagement, functioneel applicatiebeheer en functies in het security domein.
0.2	VL	63	De optelling in paragraaf 5 (ruimte binnen limiet kasgeld) lijkt niet te kloppen. Kunt u dit toelichten?	Dat klopt. De optelling wordt niet juist weergegeven. De getallen genoemd bij limiet en netto vlottende schuld zijn correct.
				
0.3	VL	91	Waarom ontbreekt het investeringsplan voor dorpshuis LoZ in bijlage 1? We hebben toch een budget afgegeven als raad?	(12-03-2024; Collegebesluit Dorpshuis - Raad 16-05-2024). In het investeringsplan van de begroting 2026-2029 worden alle, tot dat moment bekende, nieuwe investeringen voor de komende jaren vermeld. Het krediet van het Dorpshuis is niet nieuw omdat dit al op een eerder moment is gevoteerd door de raad in het raadsbesluit van 16-5-2025. Het verloop van de investeringen is zichtbaar in de Bestuursrapportage, Slotwijziging en Jaarrekening.
0.4	VL	algemeen	Waar kan ik de streefdoelen vinden voor de indicatoren van de bestuurlijke toekomst?	De besluitvorming over de indicatoren bestuurlijke toekomst op 15 mei j.l. is nog niet volledig: - de indicatoren voor onderdeel 4 zijn nog niet verder uitgewerkt - de streefdoelen zijn nog niet voor alle indicatoren door u vastgesteld. Bij een aantal indicatoren is opgenomen dat er eerst gerapporteerd moet worden en dan de norm bepaald. In de jaarrekening 2024 aangevuld met een RIB is over de vastgestelde indicatoren gerapporteerd. Er heeft nadien geen besluit plaats gevonden over de vaststelling van de normering.
0.5	VVD	43	Waar zijn de financiële baten die zichtbaar worden door de inzet van de medewerker Informatiemanagement, veiligheid en beheer? Wat is de rol van onze ICT-partij hierbij?	In de begroting zijn hiervoor geen financiële baten benoemd. De baten van een dergelijke medewerker richten zich op het (nog) beter en zorgvuldig kunnen gebruiken van de veelheid aan informatie (data) die onder de gemeente berust, het benutten van digitale mogelijkheden om het werk zo efficient mogelijk uit te voeren en de veranderinggen op het ICT gebied goed te kunnen volgen en benutten. Voor onze ICT-partij is hier niet drect een rol weggelegd. Wel is er een aantal projecten binnen onze ICT-partij onderhanden die hier betrekking op hebben en waarbij wij met de huidige bezetting onvoldoende aan kunnen sluiten.
0.6	VVD	43	Dividend is zichtbaar als last. Hoe kan dat want dividend ontvangen we toch?	Wij begrijpen de verwarring. Het thema is dividend genoemd, maar hieronder valt taakveld treasury. In dit taakveld worden ook de kapitaallasten rente geraamd. Dit is de last die u ziet. Dit is geen nieuwe werkwijze. Dit is in eerdere jaren ook zo verwerkt en in de tabellen van eerdere begrotingen opgenomen. Voor een volgend jaar zullen wij het thema herbenoemen.
0.7	VVD	43	Waaruit bestaat de 148k? Is dit formatie, kwaliteitsplan, instructies, of een combinatie van factoren? Leidt dit uiteindelijk tot een gewenst resultaat van efficienter werken?	Dit zijn formatiekosten die bestaan uit 2 FTE's, te weten 1 FTE Medewerker Frontoffice en 1 FTE Medewerker Backoffice. De tijdelijke uitbreiding met de inzet van deze 2 FTE's voor de komende drie jaar zal uiteindelijk leiden tot een kwaliteitsverbetering van de basisregistratie personen. Het geeft het cluster Burgerzaken ruimte om de collega's blijvend op te leiden, procedures aan te passen die leiden tot meer efficiency en er ontstaat meer tijd om de toenemde complexe casiustiek goed en zorgvuldig uit te voeren. De inzet van de Frontoffice medewerker gaan we vooral benutten voor de toename paspoortpiek en rijbewijzen. Zie ook beantwoording 1.14.
0.8	VVD	50	De risico's zijn nog steeds hetzelfde gewaardeerd. Is dit terecht gezien bijv. de formatie-uitbreiding rond cybersecurity? Ook de GR'n hebben een risico-paragraaf, hoe zijn die financieel vertaald?	Met betrekking tot het risico op ICT-vlak wordt de risicomatrix in Equalitverband verder uitgewerkt. Hierin wordt ook een kwantificering van het risico opgenomen. Als deze nieuwe risicoinschatting bekend is zullen wij deze opnemen in de risico paragraaf. De risico's bij de GR'en zijn inderdaad in beeld gebracht. Als deze een financiële component heeft dan is dit een onderdeel van hun P&C product en wordt dit in onze begroting verwerkt conform de afgesproken verdeelsleutels van de verschillende GR'en.
0.9	VVD	51	Waarom is er gekozen voor een 25% risico op de SPUK, als de korting 10% bedraagt?	We hebben op basis van de ontvangen informatie vanuit het Rijk beoordeeld welke SPUKs mogelijk naar het gemeentefonds worden overgeheveld. Dit is 25%, vandaar dat het risico op 25% is gezet. Het risico dat de bedragen en bijhorende taken die overgedragen worden niet financieel aansluiten is 25%.

0.10	VVD	52	Kunt u de berekening van de solvabiliteit laten zien, als wij alle positieve resultaten van de komende jaren vanaf 2026, toevoegen aan de algemene reserve?	De berekening van de solvabiliteit is van veel factoren afhankelijk. Op basis van de huidige cijfers komen we met het toevoegen van de positieve resultaten aan de algemene reserve in 2028 boven de 20% uit. Al vanaf 2029 komen we onder de 20% uit door alle investeringen die nog gepland zijn. De investeringen in bijvoorbeeld het IHP-K zijn hierin nog niet opgenomen.
0.11	VVD	67	Zijn er financiële consequenties van een eventueel samengaan van GGD HvB en GGD West-Brabant?	Ja, maar deze worden momenteel nog in kaart gebracht.
0.12	VVD	91	Bijlage 1: waarom zijn de auto's (bovenaan in de tabel) in 1 jaar afgeschreven	In de tabel zijn de investeringen opgenomen die in dat jaar worden uitgevoerd. De afschrijving van de verschillende investeringen vindt plaats op basis van de door u vastgestelde financiële verordening. Hierin is voor zware transportmiddelen 10 jaar en voor personenauto's 5 jaar als afschrijvingstermijn opgenomen.
0.13	GB	65	Verbonden partijen In het totaalbeeld wordt per partij aangegeven wat onze bijdrage is. Vragen: Om voor de inwoners en de raad makkelijk te kunnen zien wat onze totale bijdrage is voor alle partijen bij elkaar hebben we twee vragen: -Wat is de totale bijdrage voor 2026? -Welke bedragen daarvan of gedeeltes van bedragen daarvan komen vanuit het Rijk? -Kan dit in de komende begrotingen worden aangepast, zodat de totaaltelling te zien is (ook in een info graphic, zodat we kunnen zien hoeveel van onze kosten jaarlijks "opgaan" aan verbonden partijen/gemeenschappelijke regelingen)?	- € 15.377.464 (excl de gemeenschappelijke regelingen waar we aandelen hebben) - voor de uitvoering van onze wettelijke taken krijgen wij bijdragen vanuit het rijk. Een deel van deze taken worden door de gemeenschappelijke regelingen uitgevoerd. Bij Baanbrekers voor de uitvoering van de participatiewet wordt de rijksbijdrage 1 op 1 overgedragen. - we zullen in de tabel van het totaalbeeld in paragraaf 6 een totaaltelling toevoegen voor de gemeenschappelijke regelingen excl de gemeenschappelijke regelingen waar we aandelen hebben.
0.14	GB	algemeen	Representatie raad: De laatste tijd hebben de bodes afscheid genomen of gaan afscheid nemen vanwege pensioneringen. Ondertussen zijn nieuwe medewerkers aangenomen die bepaalde taken overnemen die de bodes ook in hun functieprofiel hadden staan. Hierbij hoort bijvoorbeeld ook het faciliteren van de raadsvergaderingen. Vraag: Wij missen hierin zaken die naar onze mening bij representatie van de gemeente horen, zoals de uniformen. Daarnaast vinden we het ook belangrijk dat bezoekers ontvangen worden met koffie of thee. We vinden het belangrijk dat dit ook weer terug komt. Welke mogelijkheden ziet u daartoe?	De Servicemedewerkers Facilitair hebben de beschikking gekregen over een net overhemd en een bijpassende spijkerbroek. We overwegen nog om een colbert aan te schaffen voor representatieve aangelegenheden. Voor gasten kunnen we een enkele thermoskannen thee en koffie plaatsen bij de entree. Het aantal al naar gelang het aantal te verwachten burgers. Raadsleden en leden van het college dienen koffie en thee te halen uit het naastgelegen Werkcafé.
0.15	CDA	_	In venster 0 zijn de BOA's niet gedefinieerd.	
			• Waar zijn deze ondergebracht in venster 0 en welke bedragen horen hier bij?	zie beantwoording vraag 3.19
0.16	CDA	46	Graag ontvangen wij een overzicht van de WOZ in waarde in % voor het jaar 2026 welke in oktober bekend gemaakt zijn/worden	We interpreteren deze vraag als dat deze de tariefsbepaling voor 2026 betreft. Deze tarieven ontvangt u binnenkort als deze ter besluitvorming aan u worden aangeboden.
0.17	CDA	47	Wat maakt het verschil vanaf 2027 in de tarieven tussen hotels & vakantiewoningen en B&B en overige accommodaties?	We interpreteren deze vraag als gelijk aan de vragen 0.19 en 0.21, wij verwijzen dus naar deze antwoorden.
0.18	CDA	47	In de begroting staat de toeristenbelasting genoteerd met de bedragen overgenomen van de vastgestelde kadernota. In de kadernota staat een bedrag van € 3,93, maar in de begroting €3,95. Klopt dit? Zo ja, hoe is dit verschil te verklaren?	In de kadernota is er uit gegaan van de toen bekende CPI, er is nu gerekend met het CPI van de Meicirculaire zoals afgesproken. Hierin zat een klein verschil wat zorgt voor de 2 cent verschil.
0.19	CDA	47	Waar komt de stijging van 150.000 ten opzichte van de begroting die in 2024 is gemaakt vandaan?	Groei van het toerisme met 3% en een verwachte stijging van de totale overnachtingen op basis van de prognoses van o.a. de Efteling.
0.2	CDA	47	Hoe kunnen we het verschil zien tussen de nieuw ontstane bedden?	Dat kunnen we niet exact aangeven. Er komen nieuwe bedden bij en er is een stijging in bezetting door toeristische groei.
0.21	CDA	47	Wat maakt het verschil tussen voor 2026 en 2027 (€800.000)?	Dit is het gevolg van de tariefstijging naar het landelijk gemiddelde + CPI.
0.22	CDA	50	Algemene uitkering gemeentefonds: U geeft aan dat u schommeling voorziet in de uitkering in het gemeentefonds:	

			• Heeft u deze schommeling meegenomen in de begroting?	De effecten van de Meicirculaire zijn meegenomen in de begroting voor 2026 en meerjarig. De effecten van de Septembercirculaire worden meegenomen in de slotwijziging en ook meerjarig.
			• Met welk percentage voorziet u de schommeling (bereik)?	Daar is geen inschatting van te maken. Dit ligt onder andere aan het nieuw te vormen kabinet. Daarnaast kan de overheid besluiten om specifieke uitgaven wel of niet toe te kennen via het gemeentefonds, of om extra financiële steun te geven voor bepaalde zaken.
0.23	CDA	52	Risico-inventarisatie nieuw:	
			• Zit in dit Risico ook het verdwijnen van de GALA gelden?	In het risico van de SPUK's zitten ook de GALA gelden opgenomen.
			U geeft de risico's alleen aan voor 2026 terwijl er eerder in de begroting meerdere malen projecten/ structurele lasten aangegeven zijn die er in 2026 aankomen.	
			• Waar zijn deze risico's terug te vinden?	In de paragraaf risico's worden alleen die voor het komende boekjaar weergegeven. Er wordt niet meerjarig gekeken. Als er risico's bij projecten of thema's zijn dan worden deze bij het betreffende venster in de speerpunten weergegeven.
0.24	CDA	61	• Wat was de bezetting in aantal personen/FTE op 10-10-2025?	We hebben geen exacte bezettingsscijfers per 10-10-2025. Per 1-7-2025 was de beschikbare formatie op grond van de begroting 187,7 fte, Hiervan wordt per die datum 164,7 fte bezet door 190 medewerkers.
			• U geeft in uw begroting aan dat u uitbreiding vraagt van FTE's, is het aantal van 185,7 het streven voor peildatum 1 juli 2026?	De genoemde peildatum 1 juli 2026 moet zijn 1 juli 2025. Toen is gepeild wat de bezetting was t.o.v. de door uw raad beschikbaar gestelde formatie in fte. Het streven is om alle beschikbare formatie (volledig) bezet te hebben.
0.25	CDA	65	Wat is het totaalbedrag in euro's wat de gemeente kwijt is aan verbonden partijen?	zie het antwoord bij 0.13
0.26	CDA	73	Staan er kapitaalstortingen gepland aan de REKS; zo ja, welke bedragen?	€ 440.260 staat klaar om begin 2026 te storten. Dit is conform de aandeelhoudersovereenkomst.
0.27	CDA	78	Het aantal WOO verzoeken stond op de peildatum op 18.	1 verzoek m.b.t. venster 1, 17 verzoeken m.b.t. venster 3
			Kunt u het aantal verzoeken per venster aangeven. (bv venster 1 6 verzoeken enz)	
0.28	CDA	84	Het resultaat van de onderzoeken zijn niet volledig;	
			Wat is het totaal bedrag wat uit de onderzoeken naar voren is gekomen in euro's?	Een aantal onderzoeken is nog niet afgerond, om deze reden is er geen totaal telling gemaakt van de onderzoeken.
0.29	CDA	86	Bibliotheek voorzieningen: Met de zinssnede zoals die hier staat, staat daar mee vast dat de decentralisatiegelden alleen voor de bibliotheek zijn bedoeld?	Aangezien het in de algemene uitkering terechtkomt is dit algemeen inzetbaar. Insteek is om dit bedrag apart te zetten om het te kunnen besteden aan de bibliotheek. Het betreft een extra bedrag buiten de reguliere exploitatie subsidie, daarom is de inhoud, dus het gedegen plan, leidend.
			• Waar is de storting vanuit de WSob terug te vinden in de begroting?	De decentralisatiegelden zitten in de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Dit wordt verantwoord onder venster 0.7
0.30	GB	Via Adriaantje	In jouw presentatie geef je aan dat 4% van de inkomsten van de lokale heffingen binnenkomen vanuit de vermakelijkhedenretributie. Als ik goed tel (21% van € 81.99 miljoen zijn lokale heffingen, dat gaat dan over € 17.217.900, daarvan weer 4%) komen we uit op € 688.716,- voor 2026. Vorig jaar heb ik bij de begroting gevraagd hoeveel het betrof, daar kwam toen geen antwoord op. In eerdere begrotingen werd het bedrag weergegeven. Wat was nu de retributie in de afgelopen jaren? Vanaf 2022?	jaar / retributie 2022 / 564.557 2023 / 564.557 2024 / 560.000 2025 / 574.000
0.31	GB	32 (via Adriaantje)	In de begroting staat op blz 32 in de alinea met de mobiliteitsvisie vermeld dat de kosten voor parkeervergunningen exclusief toezicht boa's in de omgeving van de Efteling verwerkt wordt in de vermakelijkhedenretributie voor 2026. We zijn benieuwd naar wat die kosten dan zijn. In de begroting 2025 hebben we de extra € 68.000,- moeten uitgeven aan P1. Hoeveel van deze € 68.000,- zijn nu voor de omgeving Efteling en dan exclusief toezicht boa's? En wat zijn den die kosten boa's want P1 komt daarvoor toch?	zie antwoord op vraag 3.11 en 3.19
0.32	GB	Via Adriaantje	Dan een vraag over de toeristenbelasting. Bij jouw presentatie gaf je aan dat het verschil in ontvangsten tussen 2026 en 2027 zo groot was omdat de aantal toeristen nu geactualiseerd zijn. In 2026 staat er € 148.000 en in 2027 staat er € 775.000. Kun je dit wat meer toelichten? Wat is er dan geactualiseerd? Het nieuwe hotel van de Efteling was al eerder bekend dus we denken dat je dat niet bedoeld, maar wat dan wel? En wil dit ook zeggen dat er met terugwerkende kracht geactualiseerd heeft moeten worden (oftewel: hebben we voor 2025 en 2024 meer ontvangen dan we begroot hadden? Zo ja hoeveel meer?)?	zie antwoord op vraag 0.19 en 0.21

PAR.1	Pro3	Paragraaf 1 – pag. 47	Toeristenbelasting	
			Wat scheelt het jaarlijks aan inkomsten als de B&B's niet gelijk geschakeld geworden aan hotels en vakantiewoningen (voor 2026 € 3,95) maar aan kampeerterreinen (voor 2026 € 2,06)?	Dan daalt de opbrengst Toeristenbelasting met € 30.750 naar totaal € 6.653.364
PAR.2	Pro3	Paragraaf 6 – pag. 65 e.v.	Verbonden partijen	
			1. Er zijn zienswijzen ingediend bij diverse gemeenschappelijke regelingen. Welke GR-en vormen financieel de grootste risico's voor Loon op Zand?	Vanuit financieel oogpunt is dit de gemeenschappelijke regeling regio Hart van Brabant in verband met de opgave jeugd en de hervormingsagenda vanuit het Rijk.
			2. Worden die risico's afzonderlijk opgenomen in de gemeentelijke risicoanalyse?	2. De risico's worden per verbonden partij benoemd in de paragraaf verbonden partijen. Als deze een financiële component heeft dan is dit een onderdeel van hun P&C product en wordt dit in onze begroting verwerkt conform de afgesproken verdeelsleutels van de verschillende GR'en.